

T A N T R A Y O G A

- Annie Besant
- Swami Satyananda Saraswati
- Biharska škola yoge
- i drugi autori

Preveo:

Emilio Trampuž

Zagreb, januar 1978.

S A D R Ž A J

1. O TANTRI - Annie.Besant.....	uvod
2. TANTRA - Uvod - Biharska škola yoge	1
- Nauka beskonačnosti	2
- Definicija tantre	3
- Djelokrug	4
- Nastanak i razvoj	7
- Tekstovi i sekte	9
- Jedinstvo Šive i Šakti	12
- Zašto štovati božanstvo	20
- Uživanje i prosvjetljenje	25
- Putevi pavritti i nivritti	26
- Ritualno štovanje	28
- Mandala i yantra	32
- Mantri	35
- Magija	37
- Guru	40
- Tantra i yoga	42
- Tantra - spisi za mračno doba	43
- Prikladnost za današnje doba	45
3. UVOD U TANTRU - Swami Satyananda Saraswati	50
4. YANTRE	69
5. DODATAK - Citati:	
- O životu u gradu	72
- Ljubav i seks	73
- itd.	

O Tantri

.... Postoji ogromna literatura nazvana TANTRA. Ta riječ ima ~~xxxjek~~ pripisano izvjesno loše značenje, što je sasvim neispravno. Tanre su veoma korisne knjige, vrlo uputne i vrijedne. U njima se nalazi sva okultna znanost. ...

... Visoka napetost živaca koja je prouzrokovana strahom ili bolešću vodi k običnoj histeriji. Međutim, visoka napetost živaca uzrokovana voljom čini čovjeka osjetljivim za nadfizičke vibracije. Ići ~~xxx~~ na spavanje nema nikakvog posebnog značaja, ali ići u Samadhi je od neprocijenjive vrijednosti. Proces je uglavnom isti, samo u prvom slučaju nas do toga vodi jedno uobičajeno stanje, a u drugom slučaju je to rezultat uvježbane volje. Yogi je čovjek koji je upoznao snagu volje i zna kako je treba upotrebiti da bi dobio vizije i unaprijed određene rezultate. To se znanje oduvijek zvalo "magija". To je naziv za veliku znanost iz prošlosti, znanost koja se u prošlosti nazivala "VELIKOM". Tanre sadržavaju čitavu znanost, skrivenu stranu prirode i čovjeka. Kakav god skriveni smisao otkrili i bilo kakav princip čovjek otkrio u sebi, sve se to već nalazi u Tantrama. Teškoća je samo u tome da je njihova primjena bez učitelja veoma opasna, i ako čovjek neprekidno vježba bez učitelja razbolit će se. Tako su tanre došle na loš glas u Indiji kao i na zapadu.

Dobar dio američkih okultnih knjiga koje su sada u prodaji predstavljaju prevedene izvatke iz Tantri. Poteškoća je u tome što tantrička ~~magija~~ djela često upotrebljavaju ime tjelesnog organa za izvjestan astralni ili mentalni centar. To ima svog razloga budući da su svi centri međusobno povezani od ~~jednog~~ tijela do tijela (od nivoa do nivoa), ali nijedan pouzdan učitelj neće upućivati učenika da radi na tjelesnim organima sve dotle dok nije stekao dovoljno kontrole nad višim centrima te

pažljivo pročistio svoje tijelo. Ako znadete za jedno pomagalo, znat ćete i za drugo, a učitelj koji je prošao kroz sve njih može postaviti svog učenika na pravi Put. Ali ako uzmete fizičke riječi i ne znate na šta se odnose, tada će vas to zbuniti i oštetiti. Na primjer, u jednoj od Sutri kaže se: ako meditirate na izvjesni dio jezika, postići ćete astralni vid. To znači da ako meditirate na sluznu žlijezdu , koja se nalazi točno iznad jezika, astralni vid će se se otvoriti. ~~On~~ Posebne riječi koje se upotrebljavaju za oznaku izvjesnih centara imaju vezu sa fizičkim tijelom i zato se često spominju fizički organi kad se misli na izvjestan centar. Svrha toga je da se ljudi zadrže dalje od opasnosti koje se nalaze u publiciranim knjigama. Ljudi mogu meditirati čitav svoj život na onu točku na jeziku a da se ništa neće pojaviti, ali ako oni misle na odgovarajući centar, može mnogo toga lošeg doći do njih. Često se također kaže: "meditiraj na pupak", a to znači na solarni pleksus, budući da postoji ~~nekixeran~~ ~~ixxer~~ tjesna veza između njih. Ali ako meditirate na to, prouzročit ćete si veliko zlo, veliku nervozu koju je nemoguće izliječiti. Svi koji znaju koliko ljudi pati u Indiji zbog toga što su krivo shvatili znaju da nije mudro uranjati u to bez da vam netko otkrije pravo značenje kao i to što se može sigurno vježbati a što ne.

Odlomak iz: "An Introduction
to Yoga"
(Uvod u Yugu)

od Annie Besant

T A N T R A

U V O D

Napisali učenici Paramahanse Satyanande Saraswati-a, to jest urednici časopisa "KRIYA YOGA" Biharske škole Yoge. Glavni urednik je Swami Nischalananda, učenik Satyanandin, koji je opet učenik Swami Šivanande. Tekst je u originalu nešto duži; neka manje važna poglavila su preskočena.

Svrha ovog uvodnog članka nije da se daju praktične upute. On je napisan da vam pruži jedan opći temelj i uvod u tantru. Mnoge ideje mogu izgledati čudno u početku, ali što više se udubljujemo u tantru tim više shvaćamo njenu uzvišenost. Njeni filozofski koncepti sežu do najvećih visina u naporu da **iskražu** ono što se ne da **iskazati**, a ipak nisu izgubili kontakt sa praktičnom primjenom. Mnoge filozofije se **izgube** u riječima i nisu primjenjive prosječnom čovjeku. One formuliraju zamršene ideje i shvaćanja koja nemaju ništa zajedničkog sa pojedincem i njegovim pokušajima da se uhvati u koštac sa životom i da ga shvati. One rijetko kad ~~nakon~~ ~~nakon~~ ulože bilo kakav napor da pokažu pojedincu kako da sam doživi stanje više svijesnosti. Tantra je, međutim, praktičan sistem. Ona je jedna sadhana ſastra, što znači da spada u spise orijentirane ka praksi. Njen cilj je da svakom pojedincu pruži duhovno prosvjetljenje bilo kojim sredstvima koja su pogodna i dostupna. Ona sadrži veliki broj različitih postupaka (ili vježbi) da bi ~~ne~~ zadovoljila sve vrste ljudi, u kombinaciji sa najvišim ~~shvaćanjima koja~~ ^{SPOZNAJAMA KOJE} ~~dokucili~~ su tantrički mudraci ~~spoznali~~ kroz vijekove u stanjima duboke meditacije. Upravo zbog te kombinacije toliko cijenimo tantru.

Želimo da tantru razmotrite otvorenim umom. Nemojte slijepo prihvaćati ideje. Samo ih asimilirajte. Morate si sami dokazati da li one zaista vrijede, i to vlastitim iskustvom i spoznajom. Treba upamtiti da je tantra više nauka nego bilo šta drugo. Ona ne zahtjeva od vas da vjerujete u bilo što. To je sistem: "probaj i vidi". Možete vjerovati u ono što čujete tek kad ste stekli iskustvo. Srž tanre je vlastito iskustvo koje se stiče praksom.

Nauka beskonačnosti

Tantra je nauka gledanja, osjećanja i spoznaje beskonačnog u i kroz konačno. Ona vodi čovjeka ka doživljavanju beskonačnog kroz ograničeni svijet oblika. A kad smo jednom vidjeli beskonačnost u jednom predmetu, tada nam fali samo još jedan mali korak da vidimo ~~beskonačno~~ ono beskonačno u svemu. Tantra poučava spoznaju i iskustvo makrokozmosa ~~svemira~~ posredstvom mikrokozmosa. Ona uči spoznaju neograničenog koristeći ono što je ograničeno kao sredstvo; spoznaju vrhovne svijesti (Paramatman) kroz poznavanje individualne svijesti (ātmatman). Tantra je put kojim spoznajemo svoju vlastitu božansku prirodu a zatim i božansku prirodu svega. To je metoda korišćenja materijalnog da bismo se uskladili (ili doveli na istu valnu dužinu - 'to tune in with') sa nematerijalnim, metoda korišćenja manifestiranog da bismo spoznali nemanifestirano. To je metoda da budemo progutani u beskonačno , da budemo "usisani" u beskonačno kroz vrtlog ~~materijalnih predmeta i energija. Svijet se koristi kao~~ odskočna daska ka onome što je iza njega, onome što je neopisivo. Objektivni svijet koristi se kao poletna rampa u ono vječno. Tantra ima za cilj da proširi doživljavanje svakodnevnog života, uživanja i provođenja života u punini, kao sredstvo koje vodi višoj svijesnosti. Ona obuhvata sve aspekte života, bilo u materijalnom svijetu ili u onom transcedentnom.

Definicija tantere

Tantra je univerzalni sistem; samo su imena različita. Ono što se u Indiji naziva Šiva (svijest) i Šakti (energija ili moć manifestacije), to se u Kini naziva Tao i Teh, u drevnom Egiptu: Oziris i Izida, u Tarot kartama su to: Mag i Izida prekrivena velom. Šakti se još naziva i Majkom svijeta ili Majkom Prirodom. U Kršćanstvu se ona štuje kao Majka Božja. Otac je, naravno, svijest (Šiva). Stari Rimljani štovali su Majku u obliku Venere, Grci kao Afroditu, a Kanaanci kao Astarte. Moglo bi se nabrajati i dalje, ali ovime se samo želi ukazati na činjenicu da koncept kozmičke majke i personifikacija svijesti nisu ograničeni vremenom, mjestom niti civilizacijom. Ti koncepti su univerzalni. Oni su usaćeni duboko u kolektivnu psihu čovječanstva.

No, zadržimo se sada na tantri onakvoj kakva postoji u Indiji.

Riječ tantra sastavljena je iz dvije riječi: tanoti i trayati. Riječ tanoti znači proširiti, razvući, povećati; dok trayati znači oslobođiti. Prema tome tantra (tan + tra) znači proširiti svoje iskustvo i svijesnost svega; proširiti granice shvaćanja izvan i dalje od materijalnog, te tako postići duhovno znanje i oslobođenje.

Tantra je također poznata kao: tantrika, kauladharmu, kaulika, ili kaula. Riječ kaula izvedena je iz riječi kula, što znači familija, društvo ili zajednica. Dakle, kaula, kaulika i kauladharmu mogu se protumačiti kao: put zajedništva, put porodice, ili možda put bratstva i drugarstva. Riječ kula također označava okove (lance) familije, ali to je u drukčijem kontekstu. Riječ kula također znači: kozmička moć manifestacije (Šakti); a akula znači svijest (Šiva). Dakle, put kaule je sjedinjenje Šive i Šakti, kozmičko jedinstvo, ili nirvana. Kaže se da sistem kaule povlači jednostavnost življjenja u kombinaciji sa harmonijom sa nutarnjom i vanjskom okolinom,

te sa razumijevanjem i prihvaćanjem drugih. Uspavana kozmička moć u čovjeku često se naziva kulakundalini. Prema tome, kauladharma je sistem za oslobođanje kozmičkih sila i potencijala (kudalini ili Šakti) u čovjeku. Dakle, tantra sa svojim raznim imenima ima ogromne implikacije.

Ljudi koji slijede put tantre nazivaju se tantrici, kauli ili kaulici (kaulike).

Tantra je sistem ~~magije~~ čija je namjena da nas nauči kako da živimo u potpunosti. To je sredstvo da uspješno izđemo na kraj sa životom i njegovim prividnim komplikacijama te napokon postanemo prosvijetljeni.

Djelokrug

Tantra je zapravo sažetak mnogih drugih sistema, jer uključuje i obuhvata širok izbor različitih aspekata ~~magije~~ čovjekovog života. Ona se bavi područjima fizičkog i psihičkog, mentalnog i duhovnog. Bavi se radom, igrom, devocijom, mislima, i tolikim mnogim drugim aspektima čovjekovih aktivnosti. Jedan tantrički tekst zvan Varahi tantra daje iscrpan opis glavnog predmeta tantre. ~~Sāhita~~ Sažeto, tantra se bavi i obuhvaća slijedeće:

1. Svijest.
2. Stvaranje i razaranje fizičkog svijeta (śristi i pralaya).
3. Štovanje božanstava (devi ili deva puđa).
4. Klasifikacija bića.
5. Nebeska tijela - astronomija i astrologija.
6. Razni nivoi svjesnosti (loke).
7. Psihički putevi i centri u čovjekovom sistemu (nadi - i čakre).
8. Zakoni i dužnosti u društvu.
9. Simbolički sveti obredi. (samskare)

10. Posvećivanje oblika božanstava (murti).
11. Napjevi (mantre).
12. Magični krugovi (mandale i yantrae).
13. Simbolične i invocirajuće geste (mudre).
14. Duhovne vježbe i prakse (sadhana).
15. Štovanje (puđa), kako nutarnje tako i vanjsko.
16. Posvećivanje kuća, bunara, itd.
17. Opisivanje svetih oltara i svetišta.
18. Magija (yogamaya sadhana).
19. Ceremonijalni obredi i inicijacije (dikṣa).
20. Yoga - uključujući asane, pranayamu, meditativne metode itd.
21. Medicina - razne vrste, uključujući ayurvedu, koja predstavlja nauku liječenja biljkama kombinirano sa yogskim postupcima i vježbama.
22. Nauka.

Ovom popisu dodali bismo da tantra također obuhvaća alkemiju, umjetnost življenja plodonosnog života ispunjenog blaženstvom, kao i korišćenje seksualne energije kao sredstvo za razvijanje više svjesnosti.

Prema tome, očito je da tantra obuhvaća široko polje raznih predmeta. Kaže se da je u jednom periodu u povjesti postojalo 14.000 tantričkih tekstova. To su sigurno bile enciklopedije znanja tog vremena. Danas preostaje samo nekoliko tekstova jer je većina tradicionalnih tekstova izgubljeno ili uništeno.

Treba upamtiti da je današnji Hinduizam skoro sasvim zasnovan na tantri; on nije zasnovan ~~na~~ u potpunosti na Vedama, kao što većina ljudi misli. Glavna božanstva u Vedama su Prajapati, Agni, Indra, Varuna itd., a ovi nisu sastavni dio današnjeg Hinduizma. Koliko znamo, nema praktički ni jednog hrama u današnjoj Indiji koji bi bio posvećen nekom od tih božanstava. Ključna božanstva u Hinduizmu su Višnu(održavaoc), Šiva (naklonjeni i rastvaratelj), Saraswati (zaštitnik znanja i učenja), Kali (Šakti), Durga (još jedan ~~na~~ od aspekata Šakti),

itd. itd., i postoje hiljade i hiljade hramova posvećenih ovim božanstvima širom Indije. A sva ta božanstva proističu direktno iz ~~Tantra~~. Naravno, vrlo malo ljudi bi to prihvatile, jer tantra je dobila loš glas zbog ~~magijom~~ toga što je krivo shvaćena. Ali ako nas pitate, Hindusi su i nesvesno bliži tantri nego što misle ili čak sanjaju. Mnogobrojni tekstovi u Hinduizmu, ako ne i većina, u osnovi su tantrički, ako ne po izvoru onda sasvim sigurno po aspiraciji. O tome se može raspravljati, ali to je naše mišljenje.

Tantra je praktičan sistem. On kaže da samo diskutiranje i nagađanje o filozofiji i religiji ne vodi nikuda. Mora biti prisutna aspiracija (težnja) i praksa (sadhana). Samo vlastiti napor unijet će smisao u čovjekov život i transformirati ga iznad granica zamislivoga. Zbog toga su tantrički místici postepeno gradili i razvili razrađen sistem tehnika kojima se manifestiraju transcendentalna iskustva. Među tim tehnikama su kombinacije mantri, yantri i mandala, mudri i yogskih kriya. Sve ovo koristi se za širenje ~~magijom~~ čovjekove nutarnje i vanjske svjesnosti. To je proces koji ima vrlo zloglasan i krivo shvaćen naziv: magija. Mantre su prenosioци (vehicles) svijesti i koriste se za prizivanje viših sila i iskustava. Yantri i mandale su magični krugovi koji djeluju kao fokus (žarišna točka) za prizvane sile. Kriye i mudre su tehnike za postizanje fizičkog, psihičkog i mentalnog zdravlja i harmonije, za buđenje psihičkih centara (čakri) u čovjeku, te za uzdizanje nivoa svijesnosti. Postoje u tantri još i mnoge druge praktične metode; ovdje smo spomenuli samo nekoliko primjera.

Djelokrug tanre je ogroman. Tantra ima namjenu da uključi svaki aspekt čovjekovog života od ranog jutra do kasno navečer, od rođenja do smrti. Cilj je da se čovjekov život učini skladnijim, ispunjenim harmonijom i blaženstvom u svakom postupku i svakoj situaciji. Tantra je za sve vrste ljudi, od domaćica do redovnika. To je sistem koji nas uči kako da potpuno upoznamo i koristimo svijet u kome živimo,

kao i to kako da se dovedemo na valnu dužinu više svijesti.

Praktična tantra često se sažima na tri glavna ~~aspekt~~: tantru (ovdje u značenju pravila, principa tog sistema), mantru (prenosioca ili posrednika svijesti) i mandalu ili yantru (oblik ili forma svijesti). Ovo je kratka definicija koja vjerojatno ne govori puno kod prvog čitanja. Ali u ~~man~~ ~~tantrizmu~~ tim ~~trima~~ aspektima sadržano je sve u ovom materijalnom svijetu. To je naravno ako uzmemmo najšire i najpotpunije moguće značenje tih riječi, ali možemo reći da je sve oko nas sastavljeno od mantre i yantra. Ovo uključuje i sva ljudska bića. Ne očekujemo da se složite sa nama, pa čak niti da razumijete, ali bar razmislite o tome. Ne namjeravamo pisati deset stranica da bismo razjasnili značenje onoga što smo upravo rekli - morate to sami spoznati.

Nastanak i razvoj (skraćeno i djelomično)

Nikakav fiksirani datum ne može se pridijeliti početku tantere. Ona nije nikad kao takva bila otkrivena ili formulirana. Njeni magloviti počeci leže u polutami prethistorije. Ona nije nastala posredstvom jednog inspiriranog pojedinca, kao što je to slučaj sa Buddhim, Kršćanstvom itd. Ona je rasla polako i kroz vijekove. Razvila se u svim dijelovima svijeta. Nije slijedila neki fiksirani plan razvoja već je varirala ovisno o lokalnim uvjetima i utjecaju raznih tantričkih mudraca i yogija. Često se događa da metode u jednom kraju naizgled proturiće metodama u nekom drugom kraju, ali to je samo na jednom površinskom nivou; sve su one dio tantere.

... Polazna točka u tantri je da čovjek bude tolerantan prema stavovima drugih ljudi, jer razlike su uglavnom samo površne. Naizgled suprotna gledišta najčešće ukazuju na jednu te istu istinu. Zbog takvog stava tolerancije i razumijevanja, tantra je polako obuhvatala i stopila u jedno različita vjerenja, oblike štovanja i tehnike. Glavne ~~mantri~~ sekte tantere

su: šakte, šaivate i vaišnavate. Oni su svi dio tantere. Iako oni naizgled govore i vjeruju u različite stvari, oni u suštini govore i vjeruju u istu stvar. Raznolikost mišljenja je prominentna karakteristika tantere. Do toga je došlo zato što se ona otvorila i obuhvatila široki raspon raznih sistema. Nije pokušavala da izbriše i iskorijeni naizgled suprotna vjerovanja. Ovakav stav tolerancije može nastati samo kad neki sistem raste prirodno, u atmosferi otvorenosti, radosti i slobode, oslobođen svake dogme. To se može desiti samo onda kad taj sistem donosi rezultate i iskustva koje obećaje, kada zaista stvara mir i zadovoljstvo među sljedbenicima, kada zaista čini ljudi svijesnjima i punijim razumijevanja. Dogme nastaju samo kad su ljudi nesretni, kad žive na niskom stupnju svjesnosti, i kad su zbog nedostatka iskustava nesigurni kako u sebe same tako i u učenje koje slijede. Tantra donosi blaženstvo i višu svijest. Donosi ono o čemu govori i što obećaje. Ne govori o "kulama na nebu" niti o stvarima koje ljudi ne mogu stvarno sami doživjeti i iskusiti.

Tantra je sistem koji se razvijao prirodno, sa čovjekom, kako je ovaj evoluirao (ovdje mislimo na evoluciju u historijskom smislu). Ona nije nametnuta čovjeku. To je način života koji se spontano razvio usporedno sa čovjekovim kretanjem i življnjem u različitim prošlim vijekovima. Sistem koji se nameće čovjeku uzrokuje razdor i nered na isti način kao što bi nastao nered kad bi se Eskimski način života ~~nametnuo~~ silom nametnuo narodu Indije. Ne odgovara; nije mu tu mjesto. Tantra je, u svojim mnogobrojnim oblicima, rasla i sazrevala sa čovjekom kako se on prilagodavao novim situacijama i prihvaćao nove načine života. Zbog toga je tantra i tolerantna i praktična: razvila se prirodno kao odgovor na čovjekove potrebe.

Za tantru mnogi govore da je zasnovana na Vedama. To je, međutim, diskutabilno jer ima mnogo dokaza koji sugeriraju da su korijeni tanre stariji od napisanih Veda, baš kao što izgleda da je tantra u drugim oblicima postojala u Evropi

davno prije nego što je zapisana Biblija. To je sve vrlo maglovito, jer moramo se sjetiti i toga da je védski sistem sigurno vrlo dugo postojao prije nego što je zapisan na papir. Vjerojatno je točnije reći da je izvor i početak kako vedskog tako i tantričkog načina života izgubljen negdje u dubinama preistorije. U stvari je nemoguće reći koji je od njih nastao prvi.

... Tantra je nastala, ne da bi čovjek odbacio i pobjegao od svijeta, već da bi potpunije doživio stvari u svijetu, te da ~~za~~ istovremeno iskoristi tokove ovog svijeta da bi postigao viša stanja svjesnosti. To je duhovni sistem, psihološki sistem, psihički sistem, nauka života - nazovite to kako hoćete. Ali to je u prvom redu praktičan sistem koji daje rezultate i lična iskustva. Izrastao je iz iskustava i znanja mudrih ljudi kroz stoljeća. Tantra nije stagnirajući sistem, ona se mijenja i prilagođava potrebama vremena. U stvari, jedno je od tantričkih vjerovanja da će stari tekstovi tanre izbjijediti i novi će biti napisani da ih nadomjeste. Srž tekstova bit će ista, ali će se razlikovati način izražavanja i odnos prema prevladavajućim društvenim uvjetima. Tantra se vijekovima mijenjala i razvijala. Nije se vezala za neku fiksiranu dogmu. Još uvjek raste i prilagođava se današnjem dobu, i nastavi će se oblikovati prema čovjekovim potrebama u budućnosti.

Tekstovi i sekte

Tantra se sastoje od velikog broja sekti i pod-sekti, koje imaju svoje karakteristične različite rituale i načine provođenja duhovne prakse. To izgleda pomalo zbunjujuće onima koji nisu upoznati sa implikacijama tanre. U osnovi, naravno, sve sekte slijede isti put, jer razlike, čak i one koje izgledaju najveće, samo su različiti načini izražavanja i konačnog doživljavanja jedne te iste stvari. Međutim, treba se čuvati kad se govori općenito o tantri. Teško je generali-

zirati jer je lako izreći neku sigurnu tvrdnju o tantri ~~sekti~~ i zatim otkriti da je u nekom nepoznatom ili skrivenom tantričkom tekstu jasno napisano upravo suprotno. To mora biti tako jer, kao što smo već rekli, tantra je tokom vijekova obuhvatila i prihvatile u svoje okrilje mnoge sisteme. Nakon ovoga možemo, međutim, reći da se tantra može podijeliti na pet sekti (pet ograna), prema božanstvu koje se štuje i temelju njihove sadhane. One su slijedeće:

<u>Sekta</u>	<u>Božanstvo</u>	<u>Literatura</u>
Vaišnave (ili Vaišnaviti)	Višnu	Vaišnava Agame (Pančaratra)
Šaive (ili Šaivate)	Šiva	Šaiva Agame
Šakte	Šakti	Šakta Agame
Saure	Surya (sunce)	Saura Agame
Ganapatye	Ganapati	Ganapatya Agame

Sjetite se da se sva vrhovna božanstva mogu štovati u mnogim aspektima. Na primjer, Šakti ima na stotine različitih tradicionalnih aspekata, koji svi spadaju u šakta sadhanu.

Tantrički se takstovi često nazivaju agame, a riječe nigame. Tekstovi šaiva i šakta sekti uglavnom su u obliku dijaloga između Šive (deva) i njegove bračne družice Šakti (devi). Kad pitanja postavlja Šakti a Šiva daje odgovore, takvi se tekstovi nazivaju agame. U jednom drevnom tekstu nazvanom Agamadvaita Nirnaya rečeno je:

"Agama je tako nazvana jer proističe iz usta Šambhu-a (Šive) i prenosi se Giriđi (Šakti, njegovoj ženi), nakon što odobreno i potvrđeno od Vasudeve (Višnu-a)."

Šiva igra ulogu duhovnog učitelja (guru-a) a Šakti ulogu učenika (šišye). Ponekad, međutim, Šakti ima ulogu učitelja, kao što je to, na primjer, slučaj u spisu nazvanom Nigama Kalpadruma. U tom slučaju, ~~spis~~ spis (śāstra).

naziva se *nigama*. U Agamadvaita Nirnayi također je rečeno:

"Nigama se tako naziva jer proistiće ~~da~~
od Giriđe (Šakti) da bi je čule uši Girise
(Šive), nakon što je to odobreno od Vasudeve
(Višnu-a)."

Dakle, u slučaju *nigami*, Šakti je guru. Ono što smo do sad rekli odnosi se uglavnom na šaiva i šakta sekte.

Ovaj oblik dijaloga između učitelja i učenika značajan je jer ukazuje na važnost odnosa guru-učenik. To je jedan od temeljnih aspekata tantra.

Tekstovi drugih sekti također se obično nazivaju agame ~~ili~~ nisu u obliku dijaloga između Šive i Šakti.

(Slijedi detaljniji opis svake pojedine sekte, što je ovdje zbog velike dužine preskočeno) - prim. prevodioca

Jedinstvo Šive i Šakti

U dalnjem izlaganju, ono što je rečeno posebno se odnosi na šakta i šaivata sekte, s naglaskom na šakte.

Šiva predstavlja nemanifestirano a Šakti ono što je manifestirano (pojavno). Šiva je ono bez oblika a Šakti je ono oblikovano. Šiva je svijest a Šakti energija, i to ne samo u svemиру kao cjelini već i u svakom pojedincu. Šiva je vrhovna svijest koja prožima svakog pojedinca a Šakti je moć ili snaga koja manifestira potencijal sadržan unutar svijesti u različite ~~šakti~~ manifestirane centre u čovjeku i svemиру. Korjeni Šakti su u Šivi. Iako je jedan manifestiran a drugi nemanifestiran, oni su u krajnjoj liniji jedno te isto. Jedno je princip nepromijenjivosti a drugo princip promjenjivosti. Šakti je promjena u nepromijenjivosti a Šiva je nepromijenjivost ~~nepromijenjivosti~~ kao korijen promjene. Ovaj odnos izgleda kontradiktoran sa stanovišta logike, a ipak je iskustvo savršenog jedinstva nepromijenjivog sa promijenjivim, nestanak dualiteta, upravo cilj kako tantere tako i yoge. U krajnjoj liniji nema nikakve razlike između Šive i Šakti, ali to se može spoznati tek u stanjima ~~nepoznatih~~ više svjesnosti. A ta spoznaja transformira život u izvor čudesa, radosti i magije.

Sve što vidite oko sebe, sve što je fizičko, psihičko, mentalno ili bilo kakvo, predstavlja Šakti, kako individualno tako i kolektivno. To uključuje vaš um i tijelo. Tu je uključeno i svako drvo, svaki pas, svaki kamen, i sunce. Šakti je sve. A sve te manifestacije proizašle su iz temeljnog substratuma (podloge), koji je Šiva. Cilj tantere je da se, u određenom smislu, ponovo prijeđe put manifestacije, tako da Šakti postaje sredstvo za ponovno spajanje individue sa Šivom i za spoznaju vrhovnog iskustva, samadhija, nirvane, ili kako god to hoćete nazvati. Tantra ima za cilj da vodi putem natrag ka jedinstvu Šive i Šakti, jedinstvu individualnog bića (điva) sa paramatmanom (vrhovnim).

Tantra kaže da je Šakti, ili moć stvaranja odvojenih centara manifestacije (to jest predmeta, individua itd.), u svojoj biti sama svijest (Šiva). Međutim, moć ili ~~energija~~ energija pojavnog svijeta oko nas prekriva se velom (putem maye), te pri običnim stanjima svijesnosti nije očito da je to zaista svijest. Svaka stvar u postojećem stvorenom svijetu nije ništa drugo do li manifestirana svijest. Ali, ma kako čudno to izgledalo, nema nikakve promjene ~~ne~~ ni u prirodi ni u sadržaju svijesti, ~~čemu~~ usprkos tome što sve dolazi od nje. U Išavasya Upanišadi rečeno je:

"Ono je potpunost i ovo je potpunost.

Iz potpunosti, uzima se potpunost;
potpunost je nastala.

Ako iz potpunosti izdvojite potpunost,
potpunost još uvijek ostaje."

Veliki drevni mudrac u Evropi, Plotin, rekao je ~~nešta~~ potpuno istu stvar:

"Ono jedno je sve a također i nije sve. Ono nije sve jer je izvor svega. Transcendentalno, ono je sve, jer tamo sve jest ..., ili, točnije rečeno, još nije ali će biti."

Ova dva citata predstavljaju srž tante i srž svake religije. Ne brinite ako ne razumijete značenje tih citata, jer ono što oni pokušavaju prenijeti prkositi ~~nešto~~ intelektualnom razmišljanju. Ništa ~~nešto~~ što se može izreći nije istina.

Svijest je nepresušan izvor svega u svemiru, a ipak uvijek transcendira sve što iz nje proizlazi. Svijest nikad ne prestaje da bude ono što je bila, ono što je, i što će biti. Iz Šive proizlazi svemir kao cjelina te svaka stvar pojedinačno putem moći (power) Šakti ..., a ipak Šiva ostaje uvijek isti. Istovremeno, Šiva i Šakti su, u najvišem smislu, jedno te isto. To je vječna misterija, vječno čudo, koje se ne da opisati. Daleko je bolje brojati svaki kamen na plažama

ovog svijeta nego pokušavati opisati ono što je nemoguće.

Tantra ovaj materijalni svemir smatra formom, modelom, ili izražajem totaliteta (potpunosti, sveobuhvatnosti).

Prema tantri, stvarni su i manifestirani i nemanifestirani svijet; i pozadina i ono što se šalje van; i film i platno. Ustvari, reći nekome da su stvari oko njega nestvarne besmisleno je, budući da mu njegovo lično iskustvo na uobičajenom nivou ~~svijestnosti~~ svjesnosti govori suprotno.

Također i sa stanovišta tantričke, yogske ili biljko koje druge duhovne prakse (sadhane), svijet se mora smatrati stvarnim. Čovjek mora koristiti tijelo, um i druge aspekte ovog svijeta da bi spoznao ono što ga prevazilazi. Ako čovjek smatra um i tijelo nestvarnim, kao što to čine neki sistemi, kako onda može provoditi duhovnu praksu, kako može vježbati sa stvarima koje su nestvarne? Naravno, ovo smiješan stav sa stanovišta normalnih iskustvenih nivoa. Mnogi drugi sistemi smatraju svijet nestvarnim jer se on mijenja. Mada je to samo stvar definicije, tantra kaže da je sve zapravo stvarno (realno), bilo da se mijenja (Šakti) ili je nepromijenjivo (Šiva). Oba su samo dva različita aspekta totaliteta (cjelokupnosti).

~~svijestnosti~~ Ustvari, Šiva se može smatrati jednostavno nemanifestiranom Šakti, a Šakti jednostavno manifestiranim Šivom. Šiva je svijest bez oblika, a Šakti je oblik ~~svijestnosti~~ (forma) svijesti. Iako ova dualnost nestaje u višim stanjima svjesnosti, tantra je praktičan sistem. Ništa se ne negira. Ne kaže se da je ovo stvarno a ono nestvarno. ~~svijestnosti~~ Tantra prihvata da sve što postoji u materijalnom svijetu ima svoje postojanje na raznim nivoima profinjenosti (istančanosti).

Da bi se upoznali suptilniji nivoi treba prvo upoznati i proći kroz grublje ~~nivoje~~ slojeve. To je praktični pristup tantru.

Šiva je otac (pita) svega što se kreće i što je nepokretno. Za njega se kaže da je nag - odjeven samo u prostor (digambara - ~~škrinj~~ odjeven u sve u ovom svemiru). Danas ga obično prikazuju odjevenim u tigrovu kožu, ali to je vjerojatno zbog današnje cenzure, prvobitno je bio prika-

zivan "kao od majke rođen", gol kao onog dana kad se rodio. Prikazuje ga se kako drži trozubac, koji predstavlja tri svojstva prirode: tamas (inerciju i tminu), rāgas (aktivnost), i sattva (svjetlo i harmoniju), kojih je on vječni gospodar. Kaže se da jaši na biku koji se zove Nandi. Šiva sadrži u sebi sjeme stvaranja. Simboliziran je šiva lingamom. Potpuno je neuvjetovan, u neprekidnom stanju nirvikalpa samdhi-ja, uz totalno odsustvo dualnosti, ovoga i onoga. Šiva je kralj svih yogija (Yogešvara) jer predstavlja vrhovno iskustvo. Također je poznat kao Kulešana, gospodar svih kaula, onih koji su ~~šiva~~ postigli najviši stupanj u tantriji (kaulaćara).

Šiva također znači još mnoge druge stvari, u različitim svojim raspoloženjima i aspektima. Nemojte da vas to zbuni. Ponekad ga se, na primjer, naziva Rudrom, uništavaocem, koji je naizgled više nalik na Šakti po svojoj prirodi (aspekt rastvaranja, razlaganja). Ali najvažnija stvar koju treba shvatiti ili bar poštivati je da u stvarnosti nema nikakve kontradikcije u shvaćanju Šive kao neaktivne, pasivne personifikacije svijesti (kao što smo to već naglasili) i shvaćanja Šive kao aktivnije personifikacije u obliku Rudre, uništavaoca. To samo još više ističe činjenicu da su aktivno i neaktivno, manifestirano i nemanifestirano ustvari jedno te isto. Sva ta božanstva: Šiva, Šakti, ili bilo što, zapravo predstavljaju potpuno istu stvar – Apsolut. Samo je simbol, način prikazivanja drukčiji. A zašto ne? Ako želite, možete stvoriti svoje vlastito božanstvo i bit će isto toliko vrijedno kao i bilo koje drugo. Široko rasprostranjeno štovanje ogromnog broja božanstava ukazuje na nevjerljivu kompleksnost (a ipak takvu jednostavnost kada se shvati) i tolerantnost sve-obuhvatne duhovne klime Indije.

Šakti je poznata pod mnogim imenima i u mnogim aspektima. Ona je prana, kad se radi o uređenju i rastu materije u svim oblicima života. Poznata je kao kundalini – energija koja leži uspavana u svemu, uključujući i čovjeku, i koja se može oslobođiti yogskim i tantričkim vježbama, kao i svim drugim

duhovnim vježbama i postupcima. Poznata je kao Kali, rastvoriteljica (ne razoriteljica) svijeta, koja sve povlači u svoju majčinsku utrobu na ~~koncu~~ završetku dodijeljenog životnog vijeka. Poznata je i prikazana na mnogim slikama i kipovima kao Parvati, utjelovljenje ljubavi, Šivina vjerna ~~žena~~ supruga. Ona se naziva i prvo bitnom energijom (Adya), univerzalnom majkom (Išwari), družicom Išware, gospodara svemira. Također je poznata kao Avidya rupini, oblik ili forma neznanja, jer ona je ta koja proizvodi neznanje i individualnost. I obratno, poznata je i kao Vidya rupini (oblik znanja), jer ona predstavlja sredstvo za otklanjanje vezanosti i spoznaju oslobođenja ili prosvjetljenja. Kao što kaže Kularnava Tantra:

"Onim čime je pao, time će se ~~osloboditi~~ čovjek i dići." Drugim riječima, ona predstavlja um svakog od nas, um koji nas može zarobiti ili osloboditi. Ona je poznata kao Maya (stvoriteljica iluzije) jer zbog njene moći čovjek ne uspjeva da vidi jedinstvo i spozna viša stanja svjesnosti. Istovremeno, upravo putem moći Šakti doživljavamo svijet. Bez Šakti ne bismo mogli doživjeti svijet, ~~negdje~~ jer ona je ta koja stvara um i tijelo. Upravo kroz Šakti može Šiva doživjeti sam sebe. Šakti je također Parabrahman, absolut, kad postaje Brahman u trenutku kad se Šiva i Šakti sjedine. Beskrajno mnogo različitih njenih oblika štuje se u Indiji - Uma, Gauri, Durga, i tako dalje. Njeni oblici su beskonačni jer nema kraja njenoj moći niti stvarima koje ona manifestira. Njene forme su mnogobrojne kao što su to i odsjaji mjeseca. Ona je neprekidno aktivna, stvarajući, podržavajući i zatim re-apsorbirajući ili rastvarajući sve u Šivu, da bi se ponovo stvaralo. To je trajan proces bez kraja.

Šakti je alogična; ona se ne može shvatiti logikom. Može se spoznati jedino u jedinstvu sa Šivom, u stanjima više svjesnosti.

Sjetite se, kao što smo već ukazali, da koncept Šive i Šakti nije ograničen samo na Indiju. Već smo rekli da je

tantra univerzalna i to je zaista tako. Na primjer, u jednoj knjizi iz stare Grčke, u Platonovom Fedru, piše:

"Ono što je na zemlji (Šakti) samo je sličnost i sjena nečeg što je u jednoj višoj sferi, jedne blistave stvari koja ostaje u nepromijenjivom stanju (Šiva)."

Ovo je svakako jasno izrečen princip Šive i Šakti. Ima još mnogo drugih primjera. Uzmimo u obzir drevne Gnostike. Oni su zapravo bili jedna evropska tantrička sekta koja je tumačila Kršćanstvo na daleko dublji način nego što to ~~nazivaju~~ većina ljudi shvaća. Oni su tumačili u svjetlu višeg iskustva. Ali, da ne skrenemo s teme; želimo ukazati na sličnosti između Šive i Šakti te ovog drevnog sistema gnoze (spoznaje, prosvjetljenja). Jedan od gnostičkih mistika, Simon (Šimun) Mag, na glasu je da je rekao slijedeće:

"Univerzalni eoni (ciklički periodi stvaranja), kako su iznijeti u tantri, sastoje se iz dvije grane, bez početka i kraja, koje izviru iz jednog korjena (iz apsoluta), ... nevidljive energije i ~~nespoznatljive~~ nespoznatljive tištine. Jedna od tih grana manifestira se odozgo i predstavlja univerzalnu svijest, koja uređuje sve stvari i koja je označena kao muška (to je svakako Šiva); druga grana je ženska i predstavlja stvaraoca svih stvari (to nije nitko drugi do li Šakti)."

Tekst se nastavlja, ali mi nećemo. Gnostići čak dijele ljude na tri odvojene grupe, isto kao i u tantri. Najniža grupa, u smislu svjesnosti, sastavljena je od onih koji štiju i poznaju jedino materijalni svijet. Ta se grupa u tantri naziva pašu, ili instinkтивni čovjek. U drugu grupu spadaju oni koji štiju jednu temeljnu realnost, ali bez vlastitog iskustva već slijepim vjerovanjem. Ovo je slično, mada ne sasvim isto, kao druga grupa u tantri, to jest vira, herojski čovjek. U trećoj grupi su oni koji znaju i žive u višoj

svjesnosti. U tantri, ovi su poznati pod imenom divya, ili božanski čovjek. Prema tome, drevni sistem gnosticizma u osnovi je tantričke prirode. Mnogi drugi sistemi u svijetu su vrlo slični. O njima nećemo ovdje govoriti zbog nedostatka prostora.

Neki ljudi štuju Šivu (Šaivate) - nepromijenjivi aspekt postojanja. Drugi štuju Šakti (Šakte) - promjenjiv aspekt postojanja. Ali, ustvari, oni štuju jednu te istu stvar. Neka u to ne bude nikakve sumnje. Neki misle da su šakte štovaoci prirode. Ništa ne bi moglo biti dalje od istine. Postoji tendencija među ljudima da se identificiraju sa ili štuju materijalni svijet u obliku Šakti ili pak ono što prevazilazi svijet, u obliku Šive. Naučnik, u izvjesnom smislu, štuje svijet, iako bi malo njih to priznalo. Većina religijskih sistema naginje ka tome da ~~Šiva~~ preporuča štovanje onoga što nije dio manifestiranog (pojavnog) svijeta. Postoji tendencija ka dualnosti u načinu razmišljanja. Ljudi naginju tome da negiraju ili diskreditiraju jedno ili drugo. Tantra kaže: "Zašto negirati bilo koje od to dvoje?" To su samo različiti aspekti jedne te iste stvari. Svaki od njih ~~naša~~ tijesno je ~~našem~~ povezan sa onim drugim.

Energija, to jest i materija i svijest, djeluju zajedno kako u svemиру tako i u svakom ljudskom biću. ~~naša~~ ~~nevjernici~~ Iz ove kombinacije nastaje čitav svijet koji vidimo oko ~~našeg~~ nas; iz toga nastaju i vrijeme i prostor. Energija je pod vođstvom svijesti, a svijest se može izraziti jedino kroz energiju. U jednoj tantričkoj knjizi od Šankaraćarye nazvanoj Saundarya Lahari kaže se:

"Kako može Šiva djelovati bez Šakti."

Dakle, tantra kaže da je potrebno koristiti Šakti kao sredstvo da bismo se stopili sa sviješću. Prirođenu i svojstvenu svijest u svakome od nas možemo spoznati kao Šivu, ili nazovite to kako god hoćete, koristeći svijet, Šakti, energiju, um i tijelo kao sredstvo da ih prevaziđemo (transcendiramo). Te stvari treba iskoristiti kao odskočnu dasku. Obično nikad ne ~~upoznamo~~ upoznamo višu svjesnost jer smo potpuno obuzeti i identifi-

cirani (poistovjećeni) sa fizičkim tijelom, mislima, sjećanjima, problemima itd. To je područje Šakti. Treba ga prevazići da bismo se stopili sa sviješću. Šiva i Šakti trebaju se sjediniti da bi se individua (pojedinac) stopila sa beskonačnim. Tantra je sredstvo da se dođe do tog iskustva - da se iskoriste i iskuse lanci ovog svijeta kao sredstvo da ga se prevaziđe.

Postoji jedno vrhovno iskustvo kada Šiva i Šakti više ne postoje kao odvojene jedinke. Neki to nazivaju Brahman, jer je i to ime dobro kao i bilo koje drugo; drugi to nazivaju "ne to, ne to" da bi ukazali na činjenicu da je to neizrecivo. Neki kažu da je to jedno bez drugoga. To je stanje nirvane, samadhija i tolikih drugih imena. To je stanje savršenog jedinstva. To je stanje kada se Šiva tako tjesno stopi sa Šakti da oni postaju jedno. Oni se zagrlje tako čvrsto da prestaju biti odvojeni. To je značenje ~~zadržati~~ mnogih skulptura personificiranog muškog i ženskog, Šive i Šakti, u Indiji. Te skulpture prikazuju jedno stanje postojanja, zanesen zagrljaj u kojem vlastita ličnost (self-identity) i odvojenost nestaju. To je božanski zagrljaj.

Zašto štovati ~~neko~~ božanstvo?

Današnji čovjek štovanje često smatra praznovjerjem. Zbog pogrešnog shvaćanja, ljudi više ne shvaćaju značenje i razlog štovanja, a razlog za štovanje je tako jednostavan a ipak dubok. Razlog je u tome da se usmjeri i fokusira sva pažnja na jednu stvar, isključujući sve drugo što nas ometa. To pridonosi gubljenju ego-a i transcendenciji. Zaokupljajući se jednim predmetom koji totalno privlači našu pažnju moguće je transcendirati (prevazići) granice ego-a. Moguće je ići dalje od normalnih ograničenja ljudskog razumijevanja i identifikacije. Putem štovanja moguće je upoznati iskustvo više svijesti. Dakle, zapamtite ovu stvar vrlo dobro: štovanje je sredstvo da bi se postigao određeni cilj. Štovanje božanstva ili bilo čega drugoga ne bi se smjelo smatrati samim ciljem. To je greška koju je bezbrojno mnogo ljudi počinilo. Oni štuju božanstva bez razumijevanja. Njihovo štovanje je slijepo i dogmatično i oni ne ~~razumijevaju~~ shvaćaju da je štovanje samo sredstvo da bi se došlo do nečeg daleko većeg. Zbog toga ih njihovo štovanje ne dovodi jako daleko. Ono može pomoći donekle, ali neće dovesti do visokih nivoa svjesnosti.

Postoji još jedna važna stvar. Čovjek se može koncentrirati na božanstvo ili neki simbol ili bilo što drugo bez osjećaja devocije (predanosti). Ustvari, mnogi ljudi to i čine i stižu krasna iskustva. Ali, istovremeno, koncentracija je daleko lakša, efektivnija i jača ako je objekt koncentracije, ili apsorpcije, istovremeno i objekt devocije, ili štovanja. To ~~razumevanje~~ u izvjesnom smislu transformira "trećerazređeno gorivo u prvoklasno, visoko-oktansko gorivo." Štovanje ili devocija transformira duhovnu vježbu u daleko moćniji oblik. Nisu svi ljudi po prirodi skloni devociji ... ovi ne moraju brinuti jer svakako mogu napredovati bez devocije. Ali devocija ipak daje dodatnu snagu koncentraciji.

Tantra nema namjeru da vas natjera da jedan kameni idol smatrate istinom. Tantra smatra štovanje bilo kojeg relativnog aspekta egzistencije ~~ku~~ sredstvom za probaj do iskustva stvarnosti, ~~ku~~ sredstvom za postizanje potpunije harmonije i znanja.

Možete izabrati bilo što za predmet štovanja i koncentracije. Možete izabrati neko božanstvo, nekog velikog yogija, neki simbol, ... ustvari bilo što što će vam zadržati pažnju kao neki porok; bilo što što će privlačiti vašu pažnju kao što snažan magnet privlači željeznu prašinu, ili kao što svjetlo privlači noćne leptire. Ako ste skloni devociji, onda bi predmet devocije morao biti nešto prema čemu osjećate devociju ... nešto što možete obožavati. To može biti vaš guru, ako ga imate. To može biti bilo što. Na taj način moguće je fokusirati čitavo svoje biće tako da mentalna energija teče u jednom neprekidnom toku. Ako vam je devocija, koncentracija ili udubljivanje dovoljno moćno i snažno tada će vas vaš izabrani predmet skoro ~~usisati~~ "usisati" u stanje više svjesnosti. Spoznat ćete pravu prirodu predmeta koncentracije. A to iskustvo, bilo da traje jednu sekundu ili jedan sat, omogućit će vam da vidite božanstvo u svemu. Shvatit ćete da je sve što vidite, i sve što ne možete vidjeti, uključujući i predmet obožavanja, jedan oblik Šakti. Spoznat ćete da je svaki oblik svake osobe, svakog lista, svakog cvijeta, svake životinje, svakog kamena, ... sve, samo ljudska nečeg drugog. Sve su to oblici sve-prožimajuće svijesti. A kad to čovjek shvati, onda je već daleko na putu prema kozmičkoj harmoniji i svjesnosti.

Tantra, kakvu je mi poznajemo, izrasla je na indijskom tlu. Kao takva, ima obilje tradicionalnih božanstava. Ako niste Indijac, to ne znači da morate prihvati neko od tih božanstava. Zašto biste, kad nemate tu podlogu. Ako želite, možete, ali ne morate. Ali istovremeno svakako možete koristiti tantru u svom životu. Možete koristiti druge ~~objekte~~ predmete za koncentraciju: možda vaše vlastito božanstvo, ako ga imate, ili neki križ, ili simbol yin-yang, ili yantra i toliko drugih

predmeta. Koristite vlastito rasuđivanje po tom pitanju. Bilo što da odaberete može se smatrati jednim oblikom Šakti (ili Šive, ako želite). Naravno, to će biti ~~nešto neobičnog~~ malo skretanje od tradicionalnih oblika Šakti poznatih u Indiji. Ali širina i dobrohotnost tanre svakako će dopustiti ovo proširenje ~~zaštitne~~ njenih granica. Takva je fleksibilnost tanre.

U svom šakta-obliku, tantra zahtjeva da sve vidite kao jedan oblik Šakti. Čak i ako niste imali nikakav viši doživljaj trebali biste nastojati da tako gledate. Trebalo bi nastojati smatrati za Šakti sve prijatne i neprijatne stvari, uključujući i stvari koje se obično klasificiraju kao "loše", kao što su to bolest, glad i rat. Treba nastojati vidjeti jedan razuman razlog, ili smisao, ili božanstvo u tim stvarima koje izgledaju destruktivne. ~~nešto neobičnog~~ Upravo ta prividna kontradikcija i nepravda u svijetu uzrokuje neprekidno stanje mentalne neravnoteže kod većine ljudi. Oni vide smrt i bolest i toliko drugih žalosnih nedaća i smatraju ih nepravednim i neopravdanima. Neprekidno su razapeti između ružnoće i ljepote u svijetu. Vide borbu i mir jedno kraj drugog i sve to vodi do mentalnog nezadovoljstva. Čak i na jednoj više ličnoj bazi, čovjek je ponekad sretan, ponekad nesretan; ponekad je dobro, ponekad loše; ponekad zdrav, ponekad bolestan. Tantra kaže da biste trebali nastojati gledati na sve te stvari kao na dio kozmičkog procesa stvaranja, ~~nešto~~ održavanja i razlaganja. Trebali biste nastojati da sve prijatne i neprijatne stvari u svijetu smatrati jednostavno energijom, moći i pravednošću Šakti. Umjesto da vidite zlo u razaranju a dobro u stvaranju, ~~nešto~~ trebali biste pokušati da ih sve smatrati aspektima Šakti-ine moći i energije. Sjetite se da se stvari moraju i uništavati da bi se mogle stvarati. Da bi stvari bile prijatne, neke druge stvari moraju biti neprijatne. Nije lako prihvati sve to kad je čovjek direktno pogoden, ali treba nastojati da sve više i više gledamo na sve jednostavno kao na promjenu, koju izaziva Šakti. Dobro i zlo su samo ljudski pojmovi. Što više je čovjek u stanju da da prihvati svijet onakvim kakav

je, bez da ga vrednuje, to smireniji i zadovoljniji postaje. Čovjek se počinje usklađivati sa okolinom i vidjeti harmoniju u procesima gdje je ranije video samo disharmoniju. Počinje vidjeti jedinstvo ~~umjesto~~ nejedinstvo. Postaje sve više receptivan (prijemljiv) kozmičkim vibracijama pa prema tome i višoj spoznaji i blaženstvu.

Dakle, početni cilj tantere je da izmjeni čovjekov stav prema svijetu. Treba nastojati vidjeti božanstvo (Šakti) u svemu. A također se može odabrati jedan poseban predmet kao žarište (fokus) ~~za~~ štovanja. U početku će to, naravno, biti samo jedan intelektualan stav. Ali ako to dovede do više svjesnosti, tada će čovjek stići dubinu razumijevanja i spoznaje koja ~~transendira~~ logiku. To jest, štovanje koje je u početku samo metoda i možda više ~~jedan~~ emocionalni osjećaj transformira se u svjetlu iskustva u štovanje koje proizlazi spontano iz dubina vašeg bića. Štovanje i obožavanje konačno nastaju zato što u svemu vidite nešto što ranije niste vidjeli.

Dakle, nemojte smatrati štovanje božanstva praznovjer-
~~ničnjeg~~ -nom glupošću, jer ono što vidite samo je metoda. Ono što ta metoda donosi ne možete nikad shvatiti, osim ako i sami to ne iskusite.

U Mahanirvana Tantri rečeno je da Brahmana, ili Apsolut, spoznaju ~~za~~ u samadhi-ju oni koji na sve stvari gledaju podjednako, koji su iznad svih ekstrema, kao što su toplo i hladno, dobro i zlo, itd., koji su slobodni od svih lutajućih misli i oslobođeni neznanja i sumnji o prirodi svog tijela i prirodi svog "ja". Ovdje je, dakle, jasno rečeno da čovjek treba nastojati da vidi harmoniju u svemu u životu, bez izuzetka.

Tantra vrlo jasno daje na znanje da se ~~šiva~~ svijest, Šiva, može upoznati putem koncentracije i devocije ~~manifesi~~ ~~šiva~~ prema manifestacijama ovog svijeta u obliku Šakti, koje su zapravo utjelovljenja Šive. Većini ljudi potrebna je neka

forma ili predmet prema kome će usmjeriti svoje štovanje ili svoju koncentraciju; a tantra kaže da je to sasvim prihvatljivo i da predstavlja put da se dođe do iskustva bezoblične, bespredmetne svijesti. Tantra kaže: obožavajte, udubite se potpuno u neki predmet, Kali, Durgu, kako želite. Nema Šakti bez Šive pa prema tome jedno automatski vodi drugome. To je razlog za deifikaciju (obožavanje, proglašavanje bogom) bilo kog aspekta stvarnosti bez obzira koliko nejasnog ili nevjerljivog.

Po tantričkim tekstovima kao što je Mahanirvana Tantra, čak ni samoj Šakti u njenom obliku kao Parvati nije jasan razlog za štovanje njenih mnogobrojnih oblika. Upitala je Šivu kako bi štovanje moglo bilo koga moglo dovesti do iskustva Brahmana ili vrhovnog ~~iskustva~~ iskustva. Šiva je odgovorio:

"Ti si vrhovna manifestacija (para prakriti) Brahmana, vrhovne svijesti (Paramatman), i iz tebe je proizašao čitav svemir. Ti si njegova majka. Ti si izvor cjelokupne manifestacije (svega pojavnoga). Ti si oblik ~~svih~~ svake stvari. Tvoj korijen je u Brahmanu, koji je ~~neaktiv~~ bez akcije (actionless). Ti si tkoja, pokrenuta željom, stvaraš, zaštićuješ i povlačiš natrag ovaj svijet kao i sve što se kreće i što je nepokretno. Prema tome, ~~abožavanju~~ obožavanjem tebe tvoji će štovaoci sigurno dostići ono Vrhovno."

Dakle, koncentrirajući se na, ili štujući, bilo koji oblik Šakti, čovjek ~~zapravo~~ štuje Brahmana. To isto rečeno je u Bhagavad Giti, gdje Krišna kaže:

"Na bilo koji način da mi ljudi priđu, tako ih ja i nagrađujem. Moj put ljudi slijede na različite načine (to jest, oni izabiru različite metode i predmete štovanja)."

poglavlje 4:11

Dakle, čovjek se može koncentrirati na bilo šta od svijeće

pa do božanstva. Ako je koncentracija dovoljno jaka i konstantna, tada ta praksa može dovesti do više svjesnosti. U Agni Purani je rečeno:

"Štovanjem Rudre čovjek postaje ~~Rudra~~ sam. Rudra.

Štovanjem Surye čovjek postaje ~~Surya~~ sam. Surya.

Štovanjem Višnua čovjek postaje ~~Višnu~~ sam. Višnu.

Štovanjem Šakti čovjek postaje sama Šakti."

U Bibliji, Krist kaže:

"Nitko neće spoznati kraljevstvo nebesko (Brahman-a ili vrhovno iskustvo) osim kroz mene."

To nisu baš doslovne riječi, ali ~~nešto~~ smisao je jasan - da će štovanje jedne stvari (u ovom slučaju Krista) dovesti do nečeg daljeg, što prevazilazi. Tako se slijepo štovanje počelo shvaćati kao slijepo praznovjerno vjerovanje, ali implikacije tog štovanja znatno su dublje i daleko od onoga što većina ljudi misli o tome.

Prema tome, cilj tantr je sjediniti individuu sa Brahmanom na taj način da se prvo sjedini ili stopi sa Šakti u bilo kom obliku. Taj oblik može biti bilo što prema čemu duhovni aspirant (sadhaka) osjeća privlačnost ili devociju. Tantra nije samo štovanje prirode i idola, jer njene su implikacije mnogo dublje.

Uživanje i prosvjetljenje

Ovo je nastavak onoga što smo upravo rekli u prošlom poglavljju. Ako sve oko nas vidimo jednostavno kao manifestaciju Šakti, manifestirani oblik Šive, onda sve što vidimo i koristimo u životu možemo promatrati sa jednim osjećajem štovanja. Svaki čin koji izvedemo u životu može se transformirati u jedan oblik štovanja jednostavno na taj način da ga promatramo kao utje-

lovljeno božanstvo. U najširem smislu nema zaista nijednog izuzetka, i čovjek može osjećati i izražavati štovanje bilo da uzima hranu ili provodi tehnike yoge. U krajnjoj liniji nema razlike. To je srž tanre, posebno one u šakta obliku.

Tantra se naziva Bhuktimuktikaranika - sistem uživanja i prosvjetljenja, ili oslobođenja putem iskustva. Tantra ne vidi krutu granicu ili razliku između svjetovnog i duhovnog života. Sve vidi kao dio svega. U tom smislu razlikuje se od mnogih ~~sistemu~~ drugih sistema, koji teže ka tome da sasvim razdvoje svjetovni od duhovnog života, često podrazumijevajući da je uživanje u životu štetno za napredak na putu ka višoj svjesnosti. Tantra, naprotiv, kaže da je svijet ovdje da bi ga se iskusilo; dakle, iskusite ga, upoznajte ga, i konačno steknite prosvjetljenje. Tantra je vjerojatno ~~sist~~ sistem koji pokazuje najviše razumijevanja i najmanje dogmatičnosti od svih sistema koji su ikad postojali. To je sistem blaženstva, od vrha do dna, od materijalnog i fizickog smisla pa do duhovnog. On ima za cilj da dade čovjeku višu svjesnost ovdje i sad u svakom djelovanju.

Putevi pavritti i nivritti

Evolucija u tantričkom smislu, ili manifestacija materijalnog svijeta, teče u dva smjera: prema van i prema unutra. ~~finijem (suptilnijem)~~ U smjeru prema van (nazvanom pavritti) Šakti uranja "prema dolje" i proizvodi svijet oblika i formi. U smjeru prema unutra (nazvanom nivritti) Šakti se kreće u suprotnom smjeru, od grubljeg prema finijem (suptilnijem). Što više se Šakti kreće prema van i dolje, to gušći postaje veo neznanja (maya). Što više se Šakti kreće prema unutra i gore; to je veća svjesnost i spoznaja ili milost (anugraha) božanstva.

Postoji jedna potpuna paralela tog koncepta u Taoizmu. Šakti se naziva Teh, koji se dijeli na yin (nivritti) i yang (pavritti). Yin predstavlja tendenciju povratka izvoru, povlačenja i koncentriranja i stapanja sebe sa substratom svijesti. Yang je ekspanzija (širenje), akcija i ~~napredovanje~~ stvaranje svih stvari. To su dva ritma - yang (pavritti) ili potencijal za akciju, napredovanje, ili cvjetanje; a yin (nivritti) je vraćanje, povratak centru.

Cilj tantričke prakse (sadhane) je da se preokrene kretanje Šakti prema van i dolje te da se čovjek vrati po nutarnjem, uzlaznom putu do više svjesnosti. Cilj je da se preokrene smjer evolucije tako da se čovjek vrati izvoru. Cilj je da se Šakti ponovo sjedini sa Šivom. To je cilj tanre, yoge, i svih drugih duhovnih sistema. Nema izuzetaka jer to je srž slijedenja duhovnog puta.

Tantra dijeli ljude u dvije osnovne grupe:

- a) Oni koji slijede put pavritti, put ekstroverzije, svjetovni put, put aktivnosti i čulnog uživanja .
- b) Oni koji slijede put nivritti, put onih koji se žele vratiti ~~istoku~~ svom izvoru i spoznati svoj pravi "ja".

Većini ljudi najviše odgovara put pavritti. Tantra zadovoljava obje grupe i pripisuje posebne vježbe i postupke za svaku od njih. Put prosvjetljenja je prvo slijediti put pavritti: ~~istrošiti i ispuniti~~ ~~svakim~~ svaki interes za svjetovne stvari. Na taj način čovjek će prirodno napredovati do nivritti puta. Neće biti potrebna nikakva sila, nikakav napor ... to će doći spontano. Put nivritti je taj koji konačno vodi do iskustva beskonačnog. Ali većina ljudi nije spremna za taj put i mora prvo slijediti put pavritti i potpuno uživati u životu u svim njegovim aspektima. Tantrička praksa namjenjena je da glatko vodi pojedinca kroz ova puta do vrhovnog iskustva. Tantra preporučuje one postupke koji najviše odgovaraju ~~društvenoj~~ ličnosti i fazi napretka

pojedinca (individue). Ona jasno shvaća da nema smisla prisiljavati ljudi da slijede put introspekcije (nivritti) ako nisu spremni ili ne pokazuju nimalo sklonosti ka tome. Takva je dubina razumijevanja i širina tanre. Njen cilj je da svakoga vodi do prosvjetljenja ali na jedan prirodni način koji ne izaziva komplekse i time čini više zla nego dobra.

Ritualno (obredno) štovanje

Veliki dio tanre ~~ještice~~ povezan je sa štovanjem u nekom ritualnom obliku, uz korištenje napjeva (mantri) i magičnih krugova ili oltara (mandala). To se ne radi iz praznovjerja niti na slijepi način. Postoji vrlo dobar razlog za ovaj oblik duhovne prakse, a taj je: konačno prevazilaženje (transcendencija). Svi duhovni sistemi koriste ovu metodu, ali najčešće je izgubljen iz vida cilj ritualnog štovanja te ono degenerira u automatske i besmislene akcije. Zbog toga su rezultati slabi ili nikakvi te mnogi ljudi konačno počinju rituale smatrati pukom neukošću; što oni i jesu u većini slučajeva. Mora uvijek biti prisutno jasno shvaćanje cilja rituala, spoznaja da je to samo sredstvo da bi se došlo dalje, da bi se prevazišlo (to go beyond). To je jedna stvar koju tantra stalno ima na umu.

Danasnji čovjek često se ruga ritualima, obredima i štovanju, i smatra ih običnim praznovjerjem, a to zbog toga što u modernoj naučnoj misli nema temelja za štovanje. Ali postoje na ovom svijetu čudnije stvari nego što nauka može ikad sanjati, a kamoli graditi teorije oko toga. Kao što je Shakespeare (čitaj: Šejkspir) rekao: "Ima daleko čudnijih stvari na ovom svijetu od bilo koje filozofije koju možete smisliti." A on je znao o čemu je govorio. I tantra to zna, jer koristi ritual sistematski i sa svjesnošću kao

sredstvo za kontaktiranje onih stvari koje nauka ne može kontaktirati, čak ni uz pomoć svojih delikatnih i kompliciranih instrumenata. Rituali tanre djeluju, ako se pravilno izvode, a dokaz nije u knjigama niti u teorijama već u ličnom iskustvu.

Rituali se koriste za prizivanje ili "usklađivanje sa frekvencijom" raznih nivoa postojanja - psihičkim, eteričkim itd., koji su izvan uobičajene percepcije i nedostupni detekciji današnjim naučnim instrumentima. (Napomena: ~~znanju~~ to zapravo nije sasvim točno jer nedavni eksperimenti u raznim zemljama, uključujući Sovjetski Savez i Bugarsku, počinju detektirati i mjeriti nivo aktivnosti i postojanja izvan dometa čovjekove normalne percépcije. Naučni eksperimenti jasno pokazuju stvarnost ~~magije~~ čovjekovog psihičkog polja, praničnih tokova, telepatije, vidovitosti i drugih takozvanih "nenaučnih" fenomena. Više detalja o tome naći ćete u knjizi "Psihička otkrića iza gvozdene zavjese".) Tantra ima za cilj usklađivanje sa svim tim raznim nivoima manifestacije ... a to je takozvana magija; ne ona povezana sa izvođenjem trikova na pozornici, već pravo kontaktiranje i korišćenje kozmičkih sila u čovjeku i izvan njega. Te sile su izvan domašaja razumijevanja, percepcije i običnog znanja. Ako ne vjerujete u te različite nivoe postojanja, onda nemojte ... provjerite to sami ~~mu~~ vlastitim iskustvom. Jedna od metoda kontaktiranja tih sila je putem ceremonijalne magije, ili ritualnog štovanja.

Čitalac bi se ponovo trebao sjetiti da su magija i rituali bili i još uvijek jesu sastavni dio svih oblika religije i svih mističnih sistema širom svijeta. Ti rituali nisu se izvodili radi zabave tokom mirnih, dugih i dosadnih večeri ... izvodili su se zato jer su donosili rezultate, a zaista ih donose. Objašnjenje toga racionalnim i naučnim jezikom nije važno - oni donose lična iskustva, a ako čovjek doživi nešto onda to mora biti tako, bez obzira šta nauka kaže. Kome da čovjek vjeruje: svom vlastitom iskustvu ili

nekoj naučnoj tvrdnji koja kaže da to ne može biti? Možete izabrati po želji, ali mi više volimo vlastito iskustvo kao najvažnije. Drevni mudraci, kao i mnogi ljudi danas, nisu u zabludi. Oni provode obrede jer oni donose rezultate. Šta bi se više moglo reći?

Rituali (obredi) sadrže štovanje, propisane postupke, mantre, mudre i druge postupke. To smiruje um i čini ga receptivnim (prijemljivim). Um postaje usmjeren na jednu stvar. To povoljno djeluje na izazivanje iskustva meditacije, što koja će transformirati čovjekovo razumijevanje i odnos prema životu, prema sebi i drugima. Dakle, još jednom ponavljamo da su rituali sredstvo da se dođe do nečeg drugog.

Predmet štovanja obično je neko božanstvo. To predstavlja čitav smisao te prakse. To je simbol onoga što će se prizivati (invocirati). U izvjesnom smislu, to je utjelovljena energija. Taj simbol predstavlja Šakti, energiju jednog određenog aspekta postojanja. Tu Šakti treba prizvati osjećajem devocije (bhava), koncentracijom (dharana), napjevima (mantrama), simboličkim ~~gestama~~ gestama (mudrama) kao i drugim postupcima. Sve to proizvodi promjenu u čovjekovom biću. Čovjek postaje prijeljiviji za energiju koju to božanstvo simbolizira. Većini ljudi to je teško shvatiti bez iskustva, pa ćemo to ilustrirati analogijom. Uzmimo za primjer jedan muzički instrument. Kad ga se svira, to može donijeti promjenu u ~~čovjekovim~~ čovjekovim osjećajima ili njegovom psihičkom stanju. Jedan simbol Šakti može učiniti istu stvar, ali ne donosi samo promjenu u čovjekovim osjećajima ... on također proizvodi promjenu u nivou njegove svjesnosti. To nije baš najbolji primjer, jer iskustvo koje pokušavamo ovdje objasniti daleko je veće od bilo kakve analogije.

Tantra ima za cilj da svaku akciju, svako djelovanje u životu transformira u "ritual", tako da čovjek provodi svaku akciju i svaku misao sa osjećajem štovanja, odnosno sa svjesnošću, ... odnosno oboje. Sve se transformira u štovanje: čin pranja i kupanja, oblačenja, čin sjedenja radi

štovanja, darivanje raznih simboličkih žrtvi, seksualni odnos, faze razvoja od začeća u maternici, rođenja pa do ~~braka~~ vjenčanja itd. Sve se izvodi sa osjećajem predanosti. To transformira čitav čovjekov život. To donosi mentalnu smirenost i konačno meditaciju. Tantra nastoji stvoriti situaciju u kojoj čovjek vidi božanstvo u svemu.

Tantrička praksa ima za cilj da podstakne individuu da u svemu, bilo to u svijetu, u tijelu ili u umu, vidi Šakti, jednu posebnu manifestaciju svijesti (Šiva). U početku je to skoro nametnuto, ali s vremenom, ~~dokaz~~ iskustvom i kroz višu svjesnost, ovaj stav počinje izvirati iz dubine čovjekovog bića. On postaje spontan u svjetlosti iskustva. Svaki oblik Šakti naziva se devata. S vremenom i vježbom, čovjek počinje shvaćati da svijet i tijelo nisu samo gruba materija, kako se to obično naziva. Oni su nešto više – oni su Šakti. Sve je jedan od oblika Šakti i sve je jedan devata. Čak je i sam aspirant ili onaj koji se vježba (sadhaka) božanska Šakti. To je jedna stepenica na putu ka višim spoznajama.

Cilj tantere je da oslobodi kozmičku energiju u čovjeku, tako da se on uzdigne na više razine svjesnosti. To se često čini samo-identifikacijom (poistovjećivanjem) sa jednim određenim devatom, koji predstavlja, odnosno utjelovljuje jednu određenu kozmičku silu. Takva je moć mentalne koncentracije. Savršena usmjerenost i stapanje čitavog mentalnog toka prema devati vodi do transcendencije, nečemu što je sasvim iznad i van domaćaja samog devate. Sjetite se, ovaj devata može biti praktički bilo šta. To može biti simbol za Aum, ili slika nekog božanstva, ili križ, neka ideja, neka mantra i još beskonačno mnogo drugih stvari. Svi oni će konačno dovesti do iste točke ako je prisutna intenzivna koncentracija. Upravo iz te koncentracije proizlaze takozvane psihičke moći (siddhi-jí), ali to je tek na putu ka mnogo višim stvarima.

Tantra je sistem koji nastoji da čovjeka učini svjesnjim svake akcije i svake misli. Svaki ritual zahtjeva pažnju,

bilo da je to propisani ceremonijalni obred štovanja ili neki svakodnevni posao ili dužnost. Svaki ritual mora se izvesti sa pažnjom. Ne može se izvesti mehanički ili nesvjesno. ~~Mehanički~~ Mora se izvoditi sa svjesnošću, koja će konačno dovesti do meditacije. Tantričko štovanje nije ograničeno samo na hram. Ono se sprovodi od trenutka kad čovjek ustane iz kreveta ujutro pa do trenutka kad se vrati u krevet uvečer. Cilj tog štovanja je da pojača (intenzivira) svjesnost. To dovodi aspiranta do neprekidnog toka meditacije čitavog dana.

Mandala i yantra

Mandala je magični krug, u kojem čovjek provodi tantričke rituale. To je žarište (fokus) kozmičkih sila. Tokom štovanja i drugih tantričkih postupaka mandala postaje centar svemira, u jednom simboličkom smislu ~~izvan~~ ~~dalekog~~ kao i u jednom daleko dubljem smislu izvan granica običnog shvaćanja. Tantrička mandala obično je načinjena prema fiksnom planu - ustvari pravljenje mandale je samo po sebi jedan tantrički ritual. To je predmet u koji nećemo ovdje dublje ulaziti.

~~Manifestacija svijesti~~ Sve u manifestiranom svijetu u biti predstavlja mandalu. Svaki predmet je žarište svijesti. Nema jedne stvari koja nije mandala. Sve je jedna točka manifestacije Šakti ... jedan od izražaja temeljne svijesti. Zbog tog razloga, duboka koncentracija na bilo šta, i to zaista mislimo bilo šta, može donijeti višu svjesnost i spoznaju dublje prirode tog predmeta. Ali skoro ~~svakom~~ čovjeku nedostaje dovoljna snaga koncentracije da to učini. Umjesto toga, mentalna moć je raspršena u svim smjerovima.

Ali energija je tu i na raspolaganju je čovjeku kad bude spreman ... samo je treba iskoristiti i kanalizirati ~~nešto~~ ~~nešto~~ snagom koncentracije. Zbog toga je štovanje tako ~~nešto~~ važan, iako ne i neophodan, dio tantričkih meditativnih vježbi ... ono pojačava moć koncentracije. Koncentracija postaje daleko moćnija i prodornija kad je poduprta emocionalnim osjećajem ili štovanjem (obožavanjem).

Svaki čovjek je jedna mandala, svaka misao je mandala, svako božanstvo, svaka čakra, ... sve. I guru je jedna mandala ... zapravo vrlo moćna mandala. To je možda malo daleko od uobičajeno prihvaćenog značenja riječi mandala, ali za nas je guru zaista jedna mandala. Čak bi i samom guru-u bilo pomalo zabavno da ga se opisuje kao mandalu, ali on je upravo to. On, u izvjesnom smislu, zahvaća i povlači prema dolje kozmičku svijest. On djeluje kao "magnet" Kroz koji se svijest izražava vrlo očito i jasno. On zrači nutarnje ~~nešto~~ svjetlo svijesti prema svakome ... on sjaji njime. Kroz guru-a se kozmičke sile oslobođaju, bivaju privučene i prenesene učeniku. To je milost guru-mandale. Guru je zaista magnetska mandala.

Seksualno sjedinjenje je također moćna mandala. Upravo zato može biti predmet meditacije. Kad muškarac i žena sudjeluju u ljubavnom činu, oni svakako stvaraju magični krug, mandalu.

Definicije koje smo dali široke su. Radi tradicije i jednostavnosti, definirat ćemo mandalu malo pobliže i određenije kao centar jednog posebnog prostora, koji je možda posvećen posebnim obredima i koji se koristi za tantričku praksu. To znači da kad provodite svoju yogu, zapravo stvarate mandalu, jedan magnetski krug. Stvarate krug i nastojite se "uskladiti sa" ili prizvati višu svijest. Da li to shvaćate? Kad radite svoje asane, pranayamu, i druge vježbe, zapravo izvodite jedan ritual. Naravno, vjerojatno tu nije uključeno štovanje kao takvo, ali to je ipak jedan oblik rituala. Sjetite se toga kad se u vama

javi tendencija da se rugate ritualima i obredima.

Što je to yantra? Yantra je jedan poseban oblik mandale, koji se sastoji od geometrijskih likova i figura, a ponekad dijagrama božanstava (posebno u buddhističkom sistemu tantr). I to je jedan ~~eksterni~~ aspekt postojanja uzdignut do božanstva, iako je to manje očito. Yantra je posebno moćan oblik mandale i duboka koncentracija na nju može dovesti do više spoznaje njene prirode.

Sanskritska riječ yantra toliko je opisna riječ i savršeno pristaje kao naziv za ovaj oblik mandale. Po riječniku, ona znači: instrument, mašinu, napravu, pomagalo. A to je točno sažeti opis mističnog dijagrama u svim vidovima. To je zaista jedno pomagalo, jedna mašina (mada ne električna niti mehanička) jer djeluje kao instrument za usklađivanje sa sviješću (tuning in with consciousness). To je zaista mašina, ... aparat za induciranje stanja meditacije. To je duhovna mašina.

Jedna od yantri koje smo ovdje dali nazvana je šri yantra. Ona je najpoznatija od svih yantri i predstavlja moćno "oruđe" za induciranje meditacije. Ona djeluje kao snažna žarišna točka za duhovne aspirante (sadhake). Ako vam je koncentracija dovoljno intenzivna, to može dovesti do viših spoznaja. U početku, yantra je samo geometrijska konfiguracija, ali dubokom koncentracijom i refleksijom čovjek biva "usisan" kroz centar, da tako kažemo. Time spoznaje prirodu yantra, a istovremeno i svoju vlastitu prirodu. Sve što je potrebno učiniti je koncentrirati se na yantru i uroniti kroz njen centar. Pokušajte.

Mandale i yantri su neophodni dio tantr; bez njih tantra ne bi bila tantra. Bez njih tantra ne bi dala one rezultate koje daje. Ne tražimo od vas da vjerujete u moć mandala i yantri. Zašto biste? Ali bar imajte otvoren um i ubuduće sami vježbajte, tako da možete provjeriti vlastitim iskustvom.

Mantre

Na jednom grubom nivou, mantre su posebni zvučni oblici (zvučni modeli). Na jednom dubljem nivou one su mnogo više od toga. Zajedno sa mandalama i yantrama, mantre su najvažniji aspekt tantrе. Skoro neizostavno, mantre i mandale ili yantra koriste se zajedno, tvoreći moćne kombinacije. Mandala, yantra ili devata predstavlja oblik (formu) svijesti, dok je mantra posrednik ili prenosilac (vehicle) svijesti. Mandala, yantra ili devata predstavlja manifestiranu formu, jednu konfiguraciju Šakti, dok mantra, koja je također Šakti, predstavlja vezu između svijesti i oblika (forme). To vrijedi za sve što je u svijetu oko nas ... vidljiva forma je izražaj dok je mantra posrednik ili sredstvo izražavanja. Mantra je direktna veza s onostranim (the beyond). Svet koj poznajemo materijaliziran je i oblikovan mantrama, odnosno zvukom na svim nivoima i stupnjevima suptilnosti (profijnenosti).... uglavnom daleko izvan i iznad čovjekove uobičajene percepcije zvuka. Mantre proističu iz substrata svijesti Šive. I nema nikakvog razloga zašto ne bismo koristili mantre da se vratimo putem kojim je tekla manifestacija te se tako ~~mantram~~ ponovo stopimo sa sviješću. Vlak koji ide odavde do Delhija može se iskoristiti i za povratak. Mantra je, dakle, sredstvo da zaokrenemo za 180 stupnjeva i vratimo se istim stopama natrag izvoru. Mantra može i usmjeva transportirati čovjeka iz nižih nivoa svjesnosti u više nivoe. Takva je moć mantri.

Mantre mogu pomoći čovjeku da preobrazi svoj život. Kao i mandale, mantre impliciraju (povlače, podrazumijevaju) mnogo više nego što se to isprva shvaća. One mogu izazvati iskustva o kojima se nikad ne može čak ni govoriti. Često ih se opisuje kao posebne zvučne strukture, ali u njima je sadržano mnogo više jer one proširuju svoj utjecaj na područja suptilnog. U izvjesnom smislu, njihovo korjenje je u suptilnom

a grane su im u grublјim nivoima postojanja. Samo na nižim nivoima svjesnosti gleda se na njih i shvaća ih se kao zvučne forme. One su mnogo, mnogo više od toga.

Zapravo, korišćenje mantri je nauka, i to divna nauka. U prošlosti je ta nauka bila rasprostranjena i korištena u svim dijelovima svijeta. Zadnjih godina biva nažalost sve više zanemarivana kako ljudi postaju sve više vezani za grublja i materijalistička tumačenja raznih pojava. Ali nauka o mantrama se počinje oživljavati i ~~osnijevati~~ imat će veliki utjecaj na svijet u budućnosti. To se mora dogoditi jer upravo moć mantri može ~~osnijevati~~ razotkriti tajne prirode i ovog svijeta. Mentre će se sigurno koristiti kao naučni instrument i oruđe, na isti način kao što se svjetlo i laseri, i elektronski mikroskopi danas koriste za prodiranje u dublje ~~područje~~ slojeve prirode.

Nutarnje biće svakog pojedinca u stalnom je kontaktu sa nečim mnogo većim od ograničenja individualnosti. Većina ljudi nikad nije toga svjesna; to je izvan i iznad normalnih nivoa ~~svjesnosti~~. Mantre izazivaju stanje "rezonancije" između individue i dubine nutarnjeg bića. Psiholazi bi rekli da se individua uskladjuje sa svojim kolektivnim nesvjesnim. Mantre su sredstvo za harmoniziranje sa tim nutarnjim kozmičkim silama. Posebne mantre koriste se za kontaktiranje posebnih područja (slojeva) nutarnjeg bića. Mantre su sredstvo za prevazilaženje okova svakodnevnih svjetovnih iskustava. One omogućavaju pojedincu da postane svjestan mnogo većih ~~stvari nego što mu to uobičajena percepcija dopušta. One mu~~ omogućavaju da oslobodi nutarnje kozmičke sile, energiju i znanje. Takva je moć naizgled beznačajnih i neznatnih mantri. Ali morate steći iskustvo da biste razumjeli; moguće je ~~osvojiti~~ deset godina govoriti o mantrama i njihovim moćima i utjecajima i još uvjek nećete ništa znati. Da bismo ih shvatili, moramo ih lično iskusiti.

S druge strane, nemojte učiniti grešku da mislite da je mantra ograničena samo na tantru ... jer ona to sigurno nije.

Ona je sastavni dio mnogih istočnih sistema, uključujući Buddhizam, Đainizam, Sikhizam, itd. Također je dio raznih sistema širom svijeta, uključujući i zapadne sisteme, iako je obično uvijena u ezoterički jezik i simbologiju. Da bismo to ilustrirali, dat ćemo jedan očiti primjer: u Bibliji se spominje logos; U Evanđelju po Sv. Ivanu; a također je ~~što~~ i dio neo-platonističkog sistema. Logos je drugi po redu u svetom trojstvu: otac, logos i sin. Značenje toga je jednostavno i potpuno ~~isto~~ kao i u istočnoj ~~filozofiji~~ filozofiji. To jest, otac je svijest (Šiva), logos je posrednik (vehikl) ili moć manifestacije, Šakti ili mantra, a sin je individualizirano biće, forma koju zauzima Šakti, dakle: mandala, uzeto u najširem smislu. To je sasvim isto kao i srž tanre. Razmislite o tome sami.

Da rezimiramo, mantre su sredstvo za prodiranje u područje kozmičke svijesti. Šakti u obliku mantre koristi se kao posrednik, prenosilac (vehikl).

Magija

Magija nastaje u području materijalnog svijeta (maya). Sve što se događa oko nas u svijetu, bilo to rođenje djeteta, rast nekog drveta, let ptice, proces probave ... sve je to zapravo magija. Šta može biti magičnije od nevjerljivih pojava koje se zbivaju oko nas svake sekunde svakog dana? Magijski rituali predstavljaju jednostavno rukovanje univerzalnom magijom oko nas i u nama. Suvremena nauka to, u izvjesnom smislu, čini putem različitih energetskih manipulacija — električkih, mehaničkih, bioloških i tako dalje. Jedan tantričar,

yogi ili mag invocira kozmičke sile, psihičke energije itd., posredstvom mantri, mandala, rituala, i drugih tantričkih postupaka. Ako mislite da to nije moguće, onda vas ne namjeravamo uvjeravati u suprotno. Ustvari, ponovo naglašavamo da nema nikakvog razloga zašto biste morali vjerovati u bilo šta bez ličnog iskustva? Zašto biste? Ali bar imajte otvoren um prema mogućnostima i sjetite se da su se magijski ritualli provodili tokom čitave povjesti čovječanstva. Jesu li svi ti ljudi bili praznovjerne budale i ignoramusi? Ili su možda znali nešto što većina ljudi danas ne zna? Ostavljamo vama da razmislite o tom pitanju.

Osnovna postavka magije je da se makrokozam reflektira u mikrokozmu, mada je zapravo taj odnos mnogo dublji od ovoga. Prema tome, magijskim sredstvima može se proizvesti promjena u vanjskom, pojavnom svijetu, kao i u samoj individui. Mikrokozam predstavlja ulazna vrata u makrokozam. Shvaćanje ~~magijskog~~ onog ~~nutarnjeg~~ vodi shvaćanju vanjskog. Shvaćanje ~~maya~~ dovodi do njenog ovladavanja.

U tantri se magija koristi da se izazovu pozitivne promjene u svom valstитом biću i u svojoj okolini. Nažalost, magija je lako podložna zloupotrebi u obliku crne magije. To vodi čovjekovoj propasti jer negativne akcije dovode do negativnih reperkusija (povratnih djelovanja) na magičara. Zloupotrebljena magijska moć ima tendenciju da se odbije i vrati izvoru. Tantra ~~upoznati~~ je općenito protiv zloupotrebe ~~magije~~ magije. Ona savjetuje da se magija koristi da se proizvede harmonija; ona mora biti u skladu sa čovjekovom prirodnom (dharmom). To se često naziva bijelom magijom. Ali magija je magija ... samo o pravilnoj ili nepravilnoj upotrebi ovisi da li će ona postati bijela ili crna magija. Moć postoji u svakom čovjeku; samo je važan način na koji se ona koristi. Ako se koristi pravilno može dovesti ~~do~~ do neobičnih iskustava, do više svjesnosti i znanja. Ako se koristi krivo, za ličnu korist ili za osvetu, tada će onaj tko to provodi patiti.

Većina ljudi ili je vrlo skeptična prema magiji ili je smatra natprirodnom. Ali ona zapravo nije ništa drugo do li proširenje čovjekovih sposobnosti izvan ~~čovjekove~~ područja koje većina ljudi shvaća i doživljava. Magijska moć je stvarna ... isto onoliko stvarna kao i bilo koja druga stvar koja postoji. Ali ona je iznad uobičajenog iskustva.

Moć magije proističe iz načela Višvasara Tantra:

"Ono što je ovdje, to je i drugdje;
Ono što nije ovdje nije nigdje."

Također proizlazi iz načela Hermesa Trismegistusa iz drevnog Egipta, koji je rekao:

"Ono što je dolje predstavlja sliku onog što je gore;
A ono što je gore slika je onog što je dolje
za potrebu magije ili čuda."

Razmislite o ovim izrekama jer one sadrže samu srž magije. Ne tražimo od vas da ih razumijete, ali ih bar pročitajte, razmislite o njima i znajte da postoji jedan mnogo dublji smisao iza njih. I zapamtite: postoji mnogo više toga u svijetu nego što možete očima vidjeti, rukama osjetiti, ušima čuti itd. Čak nam je i suvremena nauka toliko pokazala. Nevidljiv svijet je ~~nešto~~ taj koji je najstvarniji. Magija djeluje posredstvom nevidljivog.

Svi tantrički ili yogski postupci predstavljaju jedan oblik magične invokacije, jer vas nastoje uskladiti sa nečim drugim, bilo da je to sa nutarnjim mirom, znanjem ili bilo čim. A najveći oblik magije je nirvana, samadhi, kaivalya ili kako god želite ~~magičnost~~ nazvati stanje prosvjetljenja.

Krist je bio mag; izvodio je čuda, zar ne? Buddha je bio mag, Muhamed je bio mag, Mojsije je bio mag, kao i

nebrojeno mnogo yogija, svetaca itd. tokom stoljeća, uključujući i ~~magi~~ Merlina. Jedan guru je mag; neka ne bude nikakve sumnje u to. I tako dalje. Magija jednostavno pokriva one aspekte egzistencije koji su izvan uobičajenih stanja svjesnosti. Nema ničeg "zlog" u magiji. Samo joj je njena zloupotreba dala neslavnu reputaciju u izvjesnim dijelovima svijeta. Magija nije samo praznovjerje. Magija koja je sadržana u ~~duhovnoj praksi~~ duhovnoj praksi dovest će vas do neopisivih stanja svijesti, znanja i blagđenstva.

Magija je proces duhovne alkemije, jer ona stapa individualnu svijest sa vrhovnom sviješću. Ona transmutira smrtno u besmrtno. Čovjek otkriva svoju pravu prirodu. Gledanjem prema unutra čovjek otkriva tajne svijeta i vrhovnu tajnu. To je magija.

Guru

Ne želimo ovdje ulaziti u detalje odnosa između guru-a i učenika; samo želimo ukazati na ulogu guru-a u tantri. Guru je taj koji gura i inspirira svoje učenike prema višim nivoima svjesnosti. U višim stupnjevima tantere on je neophodan. On je sama srž oko koje se sve ostalo kreće. On je sunce oko kojeg sve planete u obliku učenika crpe ~~magijsku~~ energiju i aspiraciju.

Kad se tantra provodila širom Indije (i u drugim dijelovima svijeta) izgleda sigurno da je svaka tantrička zajednica imala svoj duhovni centar, svoju žarišnu točku, svoj oslonac ... guru-a. Bez guru-a, tantra se u višim fazama ne može provoditi. Guru je apsolutno potreban. To ne znači da ne možete provoditi tantričku praksu bez guru-a. U ranijim fazama svakako možete. To je i razlog zbog kojeg vas

počinjemo uvoditi u tantru; kad bi vam za praksu bio potreban guru onda ne bi imalo nikakvog smisla objavljivati bilo kakve detalje. Ali na određenom stupnju čovjeku je potreban guru. U životu dolazi ~~neko~~ trenutak kad je čovjek spreman da se preda guru-u. A kad ste spremni, kad dostignete određeni nivo svjesnosti, tada će vas ~~neko~~ vaš guru naći. Nećete vi naći njega ... on će naći vas. Tada će vas inicirati ~~nešto~~ (vesti) u više stupnjeve tanre. Dok niste spremni, dok niste dostigli određenu točku, nećete naći svog guru-a. Možda nećete ni tražiti guru-a, mžda nećete ni znati što ta riječ znači, ali na određenom stupnju guru će se pojaviti. To je polazna točka za višu tantru, čak i ako niste nikad ranije sprovodili tantru.

Dok ne budete spremni, dok ne sretnete svog guru-a, morate vježbati yogu i tantru i čekati da se guru pojavi i povede vas po uspinjućim stepenicama ka višoj svjesnosti.

Guru, onaj pravi guru za vas, toliko je važan. Mnogi ljudi slušaju druge da bi saznali nešto o putu, ali vrlo često je instruktor na istom nivou svjesnosti kao i učenik te se pod tim okolnostima ne dobiva ništa ili vrlo malo. To je slučaj kad slijepci vode slijepce, kao što je to tako jezgrovito rečeno u Bibliji:

"Kad slijepac slijepca vodi, obojica u jamu padnu."
(Matej 15:14)

Samo jedna osoba koja je na višem stupnju svijesnosti može uspješno voditi učenika uskom stazom, koja se često opisuje uskom kao oštrica britve. Guru je guru zato jer se nalazi na višem nivou svjesnosti te tako može jasno vidjeti učenikove zamke, jame i prepreke (blokove). Zbog te više svesnosti on može poduzeti korake da otkloni te mentalne prepreke. Takva je moć guru-a.

Moglo bi se reći mnogo više od ~~nešto~~ ovog, ali ne

na ovom mjestu. Jedino što želimo naglasiti je to da je guru srž više tanre.

Tantra i yoga

Kakav je odnos između tanre i yoge? Yoga je dobro poznata, a tantra je obavijena velom praznovjerja i misterije. To je na ~~na~~ izvjestan način čudno, jer ustvari su yoga i tantra u biti jedan te isti sistem. Oni su usko povezani. Da budemo određeniji: yoga predstavlja dio sveobuhvatnijeg, šireg sistema tanre. Sve vježbe kao što su asane, pranayama, svi putevi yoge kao što su karma yoga, bhakti yoga, kundalini yoga, hatha yoga, mantra yoga, kriya yoga i tako dalje, sastavni su dio tanre. Čitava praksa koja vam je poznata pod imenom yoga također je dio tanre. Već ste provodili tantru a da to niste ni znali!

Neki kažu da je nauka yoge nastala iz filozofije Sankhya, ali to zapravo nije istina. Yoga kakva je širom svijeta poznata, yoga koja se već hiljadama godina provodi u Indiji, dolazi direktno iz tanre. Čak i Sankhya, koja je krasan sistem klasificiranja materijalnog svijeta kao sredstvo za prosvjetljenje (što je jedan put dñana yoge) predstavlja sastavni dio određenih ograna tanre ...

točnije rečeno: Kašmirskog Šaivism. U jednom širem smislu, yoga ima svoje korjene u svim duhovnim sistemima, kako u Vedama, tako u Kršćanstvu, Buddhizmu i tako dalje. Yoga je sastavni dio svih religija. Ali klasificirani sistem yoge kakav vam je poznat, onaj oblik yoge koji je nastao, razvio se i procvjetao u bogatoj atmosferi Indije, dolazi skoro u potpunosti iz tanre. Sve vježbe koje mi poučavamo u "Kriyi" - kursu yoge u biti su tantričke.

Da rezimiramo: možemo reći da tantra obuhvaća široko područje interesa, od rituala do pravila za reguliranje svog života, od astrologije do ayurvedičke medicine. Yoga je, s druge strane, određenija: ~~ne~~ ona se općenito bavi direktnim utjecanjem na um i tijelo kao metodom postizanja dobrog zdravlja, mentalne smirenosti i konačno više svjesnosti. Tantra ima isti cilj, ali uključuje pod svoje okrilje i šire područje metoda i interesa. Mogli bismo reći: tantra je majka a yoga je sin.

Rikšaduša

Tantra - spis za mračno doba

Tantrički tekstovi daju opširne opise različitih era ovog pojavnog svijeta. Kaže se da se svemir manifestira za vrijeme od jednog dana Brahma, te da se ponovo apsorbira u nemanifestirani oblik tokom noći Brahma. Brahma je personificirani princip stvaranja. Jedan dan Brahma naziva se kalpa i kaže se da traje 4,320,000,000 godina. Taj period dalje se dijeli na mahayuge (velika doba) koja se periodički ponavljaju stalno iznova. Svaka od tih mahayuga dalje se dijeli na četiri yuge (ere ili doba):

- 1) Satya Yuga ..... zlatno doba ili doba istine
- 2) Treta Yuga ..... srebrno doba
- 3) Dwapura Yuga ... bakreno doba
- 4) Kali Yuga ..... željezno doba ili mračno doba

Mnogo više bi se moglo reći o ovim dobima i njihovom značenju, ali ne na ovom mjestu.

Po tantri, kao i po mnogim drugim sistemima širom svijeta, sada živimo u mračnom dobu (kali yugi). Smatra se

da je to doba počelo 3120 godina prije naše ere. Kaže se da je ovaj period u kome sada živimo vrijeme kad skladni život pada na najniži stupanj, period kad su ljudi skoro potpuno neusklađeni sa samim sobom kao i sa okolinom. Morate sami prosuditi da li je to istina ili nije.

Kaže se da svako od četiri doba ima svoj vlastiti tip spisa za vođenje svakog pojedinca do više svjesnosti ako ovaj ima aspiraciju. Tantrički spisi smatraju se idealnim za sadašnje doba, kali yugu. U Kularnava Tantri rečeno je:

"U satya yugi oblik svetih spisa je otkrovenje (śruti). U treta yugi treba slijediti zapamćene spise (smriti). Spisi dvapara yuge su purane (spisi u obliku mitova), dok je agama (tantra) najpogodnija za kali yugu."

... Tantra u potpunosti shvaća da su u različitim periodima vremena potrebne različite metode poučavanja i provođenja prakse da bi se postiglo prosvjetljenje. Štoviše, tumačenja i način prikazivanja ~~metoda~~ u pojedinim tekstovima pogodan je samo za to određeno doba, nakon kojeg te tekstove treba prikazati u drugom obliku. Naravno, krajnji cilj kozmičke spoznaje ostaje isti, ali se tehnikе i koncepti moraju poučavati na jedan način koji je prihvatljiv i najlakše shvatljiv u postojećim društvenim normama i uvjetima. Tantra nikad nije rekla da je bilo koji od njenih tekstova konačni prikaz duhovnog života. Oduvijek je bilo rečeno da su tekstovi ~~svetost~~ prikladni samo za izvjesno vrijeme, nakon kojeg postaju suvišni. Koliko nam je poznato, nijedan drugi duhovni sistem nije nikad to rekao. Tantre shvaćaju da se čovjekovi stavovi kao i njegova okolina mijenjaju s vremenom. Prema tome, one shvaćaju ono što je očito: da se i instrukcije i metode također moraju ~~prilagoditi~~ mijenjati. Samo na taj način će ~~to~~ pomoći ~~čovjeku~~ čovjeku a ne ga sputavati.

Novi tantrički tekstovi nastajali su tokom vijekova i novi će ~~postojati~~ se tekstovi sigurno i dalje pojavljivati

tokom sadašnje kali yuge. Ovi će se tekstovi zapisivati kako vidovnjaci budu imali intuitivne uvide u promjenljive potrebe čovjeka.

Prikladnost za današnje doba

Tantra je izrasla prirodno kroz protekle eone. Nikad nije bila kruto definirana kao cjelina; što je zapravo jedan poen u njenu korist, jer to omogućava tantri da se neprekidno prilagođava promjenljivim uvjetima da se ne "zamrzně" zbog fiksiranih dogmi. Zbog svoje "fluidne" prirode tantra sadrži razne kontradikcije, iako uglavnom manje i beznačajne prirode. Ove su kontradikcije nastale jer je svaki pisac napisao poseban tekst koji je bio pogodan za prevladavajuću društvenu klimu svog doba. Osnovni kalup je isti, ali je naglasak koji autor ili sekta daje ~~mnogo~~ često različit.

Ove male razlike često nastaju u pravilima za društveni život, a ova pravila se primjetno brzo mijenjaju s vremenom. Upravo ta pravila iz prošlih vremena često nisu primjenljiva na današnjeg čovjeka. Mnoge tanre također snominju božanstva koja su odavno izgubila popularnost ili koja nisu bliska ne-Indijcima. I ovdje treba koristiti izvjesnu dozu rasuđivanja u odbacivanju sporednih božanstava. Neki tantrički tekstovi kažu da treba slijediti naredbe iz Veda. A to, naravno, nije primjenljivo niti moguće čak ni za većinu današnjih Indijaca, a da i ne govorimo o ljudima izvan Indije. Potrebno je, dakle, zanemariti one aspekte tanre koji su sasvim suvišni i neprimjenljivi danas, imajući na umu da su oni vjerojatno bili sasvim prikladni za period kada su napisani. Potrebno je izvući srž tanre, ono što je bezvremensko i primjenljivo na ljude u svim krajevima i u svim vremenima, istovremeno oprezno odbacujući zastarjele detalje.

Zapravo, kao što smo već istakli, tantra je vjerojatno jedini sistem koji u potpunosti shvaća da njeni napisani spisi postaju manje-više suvišni tokom vremena. Ukus i stavovi ljudi mijenjaju se tokom vremena, kao i društvena pravila i uvjeti. Svako društvo ima svoje posebne karakteristike s kojima čovjek mora izaći na kraj na putu fizičke i mentalne dobrobiti i više svjesnosti. Upravo zbog toga tantrička tradicija tvrdi da će se novi tantrički tekstovi razotkriti i zapisati. Ovi će automatski zamjeniti arhaične tekstove koji su izgubili svoj značaj. To nije samo ideja, jer to se zaista dogodilo; većina starih tradicionalnih tantričkih tekstova ne može se više dobiti — oni su ili izgubljeni, ili skriveni, ili uništeni. Većina tantričkih tekstova koji su danas dostupni relativno su novi. To jest, napisani su tokom posljednjih nekoliko stotina godina. Stari tekstovi izgleda da su izbjegli i nestali točno prema proglašima i predskazi tantričke tradicije.

Čovjek bi se mogao upitati zašto se tantra ne provodi širom Indije, kad je to tako temeljni sistem koji obogačuje život. Zapravo se tantra još uvek provodi, ali je maskirana i apsorbirana u Hinduizam, tu mješavinu i sažetak religija koji je oduvijek imao tendenciju da upije sve u svoje okrilje. Njeno značenje je, međutim, uglavnom zaboravljeni ili, još gore, jako krivo shvaćeno i zloupotrebljeno. Zbog toga se na tantru gledalo sa izvjesnim prezironom; ljudi je povezuju sa ludim čarobnjaštvom i drugim zloupotrebama. Ali taj je sud, blago rečeno, prestrog i uglavnom neosnovan. Razlog za takvu reputaciju je kompleksan, ali jeden od glavnih razloga je činjenica da su mnogi tantrički spisi napisani u prenesenom značenju takozvanim "graničnim jezikom" (ili "jezikom polj-mraka", "twilight language"). To jest, praksa tanre objašnjena je simboličkim jezikom, koji se može razumjeti samo uz lično vodstvo jednog guru-a. To je učinjeno da bi se ~~zadržao~~ sadržaj tantričkih tekstova zaštitio od krivih tumačenja i zloupotrebe. Ovaj sistem ili ovo lukavstvo nije, međutim upalilo jer je tantra

na široko zloupotrebljena, krivo tumačena i iskonstruirana. Morate se sjetiti da su neki tantrički rituali vrlo tehnički i kompleksni. Zbog toga ih je vrlo lako pogrešno protumačiti bez vodstva jednog pouzdanog i kompetentnog učitelja. I to je upravo ono što se dogodilo: tantra je nepravedno stekla izrazito loš glas, a ponavljam da je to bilo i još uvijek je uglavnom neosnovano. Posljedica je to da mnogi ljudi, koji bi mogli toliko dobiti od tanre, gledaju na nju s prezirom. To je šteta, jer tantra je namjenjena za kali yugu, doba tame i neznanja ... današnje doba. Vrijeme je, dakle, da se tantra ponovo uvede i koristi kao sastavni dio života i kao metoda transcendiranja.

Da rezimiramo: srž tanre više je nego prikladna za današnje doba. Njena praksa namjenjena je da odgovara svim vrstama ljudi, bilo da oni žele dobro zdravlje, mentalni mir ili jedan uviđ u višu svjesnost. Njeni postupci donose rezultate. To je idealni sistem za današnjicu.

... Tantra poučava da čovjek ne može postići prosvjetljenje a da prije toga ne iscrpi sve svoje želje. Ljudi su građeni da dožive i sudjeluju u ovom svijetu, pa zašto da to ne čine. Tantra ima za cilj da vodi svoje sljedbenike kroz iskustva ovog svijeta kao sredstvo transcendencije (prevazilaženja). Čovjek mora prvo spoznati i prevazići vezanost da bi mogao spoznati oslobođenje.

Tantra je sistem radošt i ispunjenja. On uključuje promatranje svijeta i svih njegovih formi (Šakti) kao izraz substrata svijesti (Šiva). To je sistem koji je provoden širom svijeta u prošlim vremenima od strane takozvanih "pagana" i "kultova plodnosti". Kad bi se taj sistem mogao ponovo uvesti, a to bi moglo biti malo teško jer je većina ljudi toliko uvjetovana da im skoro nema spasa, onda bi ovaj svijet ponovo mogao biti ispunjen radošću, smijehom i skladom. Ova bi planeta ponovo mogla ~~biti~~ odzvanjati čistim, neinhibiranim divljenjem, zadovoljstvom

i radošću.

Ljudi su se već počeli okretati prema drevnim sistemima tražeći vodstvo u ~~svakodnevnom životu~~ provođenju jednog boljeg načina života. Postoji raširen osjećaj da su drevni narodi znali ~~drevne i starinske znanosti~~ kako harmonizirati i uskladiti život. Postoji osjećaj da su oni znali mnogo više o razumnom načinu života nego što se to obično obično priznaje. Ima mnogo ljudi koji su se već počeli okretati ka drevnom (iako možda bolje rečeno: bezvremenskom ili vječnom) tantričkom načinu života. To je način života koji je kao skraćen za današnjeg čovjeka. To je sistem koji će ~~osloboditi~~ unijeti mir u život ispunjen napetošću. ~~naseljavajućim~~ ~~znanjem~~ ~~činjenicama~~ i strahom, u neharmoničan život suvremenog čovjeka.

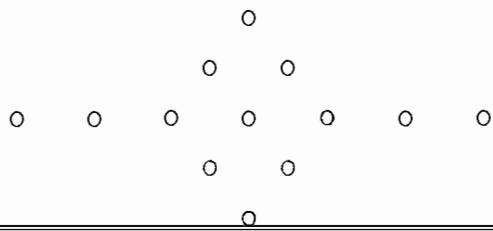
Današnji čovjek traži nešto. Većina ne zna što traži. Osjećamo da je tantra, uključujući i yogu, odgovor ~~mu~~ koji tražite. Ona je zasnovana na mudrosti i iskustvima hiljada prosvjetljenih mudraca kroz sve vijekove. Ona je izdržala test vremena. Njeno svjedočanstvo nalazi se u duhovnim visinama koje su dostigli svi oni mudraci, yogiji, tantrici, itd. koji su smatrani i još danas se smatraju pravim nad-ljudima širom Indije.

Bez radosti i iskustva više svjesnosti, život je tmuran, razočaravajuć i često besmislen i besciljan. Čak i najmanji uvid u transcendentalna iskustva ubrizgat će novu aspiraciju (težnju), i novu radost čak i u najne-emocionalniju osobu. Tantra obećava upravo to: višu svjesnost, sreću i znanje. Tantra je metoda koja vodi do materijalnog i duhovnog ispunjenja. To je vaše "naslijedeno pravo". Sve što je potrebno je da poduzmete ~~korake~~ mјere da razvijete ono što je već u vama, što je već tu ali skriveno krivim shvaćanjima i neznanjem. Tantra uči da viša svjesnost nije ekskluzivno pravo pustinjaka. Viša svjesnost je za vas u svakodnevnom životu, sada. Ona se može razviti sudjelovanjem u svijetu; nije potrebno

odbaciti život i postati ~~šta~~ asketa. To je put tantere.

Tantra ne traži od vas da prihvate autoritet duhovnih spisa o višoj svjesnosti. Ona kaže da možete jedino sami spoznati. Čak i ako vam hiljade ljudi govori o tom iskustvu, ono ne postoji zaista dok ga lično ne upoznate. To nije nešto o čemu treba pričati već nešto što treba iskusiti.

Tantra je sistem za one ljude koji nemaju asketske sklonosti i koji su tijesno povezani sa svjetovnim aktivnostima. Zbog toga je on najprikladniji za većinu nas. To je sredstvo za otklanjanje ~~nešta~~ inhibicija i kompleksa. Tantra kaže da bi život trebao biti izraz radosti, mada bi radosna djela morala, naravno, biti dharmička (skladna) a ne adharmička (neskladna, disharmonična). Tantra uzima čovjeka za ruku i polako ga vodi ka višoj svjesnosti. Tantra kaže: "Zašto patiti od osjećaja krivice zbog raznih djela i misli; svaki čin bi trebao biti jedan oblik štovanja (yagya), jer sve je Šakti ... a to je Šiva." Sve je sve.

UVOD U TANTRU

Tantra šastra je tajna i vrlo moćna nauka u indijskoj okultnoj tradiciji. To je nauka koju su Indijci provodili stoljećima i još uvijek je provode.

Iako je ova nauka bila podvrgnuta raznim teškoćama i potiskivanjima s vremena na vrijeme zbog različitih krivih shvaćanja i tvrdnji, ona još uvijek živi i prolazi kroz razne nesreće i podvrgavanja zahvaljujući svom izvornom djelovanju metodi otkrivanja psihičkih područja.

Tantra šastra u cjelini predstavlja sistem koji se bavi sredstvima, načinima i primjenama koje se tiču individualne moći i znanja za koje se kaže da leže u dubinama ljudske svijesti.

Obično se misli da samo sannyasin, ili pustinjak, ili apstinent (brahmačarin, onaj koji se pridržava celibata), ili onaj koji se odrekao svega može posjedovati psihičke moći a da običan obiteljski čovjek, kućedomaćin nema pristupa ovim moćima, koje pripadaju dubljim nivoima svijesti. Ali tantra šastra hrabro tvrdi da ni hrana, ni karakter, ni društveni odnosi, ni bračni ili emocionalni život ne stoje čovjeku na putu ~~hinduzma~~ (ne sprječavaju ga) da razvije takve visoke moći. Dok je jedan ogrank propagirao isključivi kult renuncijacije (odricanja, napuštanja) da bi se razvile te moći i viša svijest, drugi su vjerovali da normalni tok života ne predstavlja nikakvu prepreku na putu probuđenja dublje svjesnosti. Ovaj drugi ogrank postepeno se razvio u tantra margu dok se prvi razvio u kult yogе.

U tantra šastri ~~ju~~ nalazimo da je svaki postupak, svaka vježba, sva praksa isprepletena, kombinirana i u skladu sa stavovima i ponašanjem prosječnog čovjeka. Postoji jedna naglašena nota da se slijedi prirodni tok života te se zato vino, meso, bračni odnosi, mantre i ribe ^X prihvaćaju u općoj strukturi šastre. Ta napadna i začuđujuća struktura tantra šastre, koja je vrlo krivo shvaćena, na snažan i smion način razjašnjava da upotreba gore navedenih stvari ne stvara nikakvu prepreku za buđenje šakti, već, štoviše, pomaže.

~~Nekoliko~~ Ni u bhakti šastri se ne uskraćuje normalan tok života ni zahtjevi prirode već se oni kombiniraju i usklađuju sa životom. Ako u tom svjetlu pogledamo tantra šastru vidjet ćemo da je to sretna kombinacija okultnih tehnika i devocijskih stavova; kao takvū, nužno je potrebno ^{se} paralelno sa okultnim ceremonijama i ritualima praktikant predaje šakti, božanskoj energiji.

Glavno božanstvo tantra šastre je Devi, takozvano žensko božanstvo, kojem se predano posvećuju sve mantre, mudre i drugi elementi štovanja. Sve se provodi u duhu totalne predanosti i devocijske žrtve, uključujući čin kupanja, oblačenja, sjedenja u stavu za štovanje, uključujući i žrtvovanje različitih predmeta, žrtvovanje životinja, skupni život sa mužem, ženom ili partnerom, prihvatanje ponuđene (žrtvovane) hrane, kao i mnogi drugi postupci; sve se to provodi u duhu totalne predanosti. Šezdeset i četiri tanre su, prema tome, skrojene tako da odgovaraju

^X Kaže se, naime, da su postojali tantrički rituali, izvođeni najčešće u tajnosti, u kojima su sudjelovali pripadnici svih kasti i smatrali se jednakima, te ~~ju~~ u kojima se uživalo u pet stvari koje počinju na slovo M (panča-makara): madya (alkohol), mamsa (meso), matsya (riba), mantra (ili po nekim: mudra), te maithuna (seksualni odnos). Uz to je štovano i pet elemenata koji ovima mistično odgovaraju. (Vidi A.L.Basham: "The Wonder that was India", str.340, Sidgwick & Jackson, London 1967.)

raznolikim temperamentima i pojedincima koji koračaju, posrću i napreduju na različitim stupnjevima evolucije.

Cilj svih tantričkih sistema je ~~istina~~ isti, a to je da se razvije i izrazi matri aspekt (majčinski aspekt), koji je vjerojatno jezgra i centar sveukupne svijesti u živim bićima. Aspekt majke označava centralnu sferu individualne svjesnosti koja je šakti ili energija. Tantra šastre se ne zapliću u takozvani majčinski instinkt, niti je njihov cilj da razviju emociонаlnи majčinski kompleks. Riječ matri simbolizira najveću moć u čovjeku a ne samo majku u uobičajenom smislu.

Tantrici su štovaoci Šakti, što bi bilo ispravno reći čak i u slučaju onih koji štuju Šivu ili Višnu-a.

Što je to šakti?

Šakti je veliki proces koji leži skoro uznemireno u najdubljoj sferi individualne svijesti sposobne da stvara, napreduje i uništava. To je ona moćna svjesnost u čovjeku koja za sada leži uspavana.

Gdje je ta šakti?

U svemu. Ona je lijeva polovica Šive. Šiva je prana, Šakti je energija. Šiva je jezik, Šakti je moć govora. Šiva i Šakti žive i kreću se zajedno, ali Šiva se ne može materializirati u akcije i stvari bez aktivne suradnje i spajanja sa Šakti. Prema tome, šakti je predmet tantra šastri, bez obzira da li se radi o šakta tantri ili Šaiva tantri. Iako se šakti prikazuje u ženskom obliku, naziva božicom i opisuje kao prekrasna žena, tantri jednoglasno izjavljuju da je šakti jedna sve-prožimajuća i sve-obuhvatna prisutnost (ili egzistencija), kako u svecu tako i u grešniku, u muškarcu i u ženi, u vjerniku i u nevjerniku.

Tantra šastra ima razrađen i vrlo određen plan za manifestiranje ove transcendentalne prisutnosti u svakom pojedincu putem mantri, yantri, kriya, devata, mudri, te uključujući i pet najviše krivo shvaćenih sastojaka tanre. Ti razrađeni i definirani sistemi tanre koriste se da bi se razvila dublja individualna svjesnost na vanjskom nivou tako da se mogu aktivirati nad-fizičke sposobnosti. Mantre imaju namjenu da stvore sistematske vibracije, yantri imaju za cilj da zgasnu i učvrste energiju, a druge kriye da probude psihičke centre u čovjeku.

Za tantra sadhanu se može reći da predstavlja jedan od načina da se probudi kundalini. To je vrlo moćna metoda pa prema tome uvjek postoji mogućnost zloupotrebe tih moći. Druge metode su vrlo naporne, zamorne, tegobne, dugotrajne i daleke (neuhvatljive); kao takve, praktički je nemoguće zloupotrebiti moći stečene tim metodama. Čovjek nema strpljenja da dugo čeka željeno buđenje; zato većina ljudi napušta vježbanje na pola puta. Budući da je tantra sadhana direktna, neposredna, trenutačna, pogodna, ne-kruta, i prijatna, onaj koji je provodi trenutno postiže uspjeh s njom.

Zbog toga je tantra sadhana živa nauka u Indiji, nimalo zastarjela, nikad mrtva. Postoje centri za inicijaciju ozbiljnih aspiranata gdje se poučava tantra sadhana. Ona se provodi u raznim grupama vođenim vlastitom tradicijom i u potpunoj tajnosti.

Riječ tantra je kombinacija dva procesa: tanoti i trayati, što znači: širenje i oslobođanje (expansion and liberation). ~~man~~ Korjen tan dolazi od riječi tanoti, a korjen tra od riječi trayati. Riječ tanoti znači razvući, raširiti, razraditi, obraditi, eliminirati, rastegnuti i slično. Riječ trayati znači oslobođiti, izbaviti, riješiti, odvojiti i slično.

Jasno je dakle da je tantra proces širenja (eksponzije)

te konačno apsolutnog oslobođenja do najvišeg postojanja.

Tantre su čisto vedske po nastanku (po izvoru). Možete ih zgodno podijeliti u dvije kategorije: šruti i smriti. Shodno tome, one se nazivaju šruta tanre i smarta tanre, koje redom označavaju one tanre koje se stoga drže vedske tradicije i one ~~magi~~ tanre koje su u skladu sa promijenjivom društvenom strukturom. Šruta tanre su one koje postoji u šruti i koji ~~magi~~ joj se bezuvjetno pokoravaju, dok smarta tanre imaju puno poštovanja prema šruti ali se usklađuju sa neprekidnim pomicanjem društvenih shvaćanja.

Šruta tanre, to jest vedske tanre, bile su ispunjene apsolutnim osjećajem čistote i ortodoksnosti. Kao posljedica, razvila se tradicija apsolutne čistote ili ahimse (ne-nasilja) i sličnog. Međutim, oni koji su običavali izvoditi žrtvovanja životinja i druge takve starije običaje nisu se slagali sa tim pojmom apsolutne čistote ili ahimse. Tako su se vedske tanre s vremenom prirodno podijelile u dvije grupe. Jedna od njih može se nazvati vedskom tantrom, koja je slijedila put ahimse, dok je druga slijedila tradiciju žrtvovanja životinja i slično. Međutim, u to doba nisu to nazivali tantrom već su koristili riječ yađna. Tek kasnije je riječ yađna zamijenjena riječju tantra. Kasnije su se ta dva prirodna ogranka vedske tanre razvila u dvije glavne struje, to jest: šakta tantru i šaiva tantru.

Zbog pritiska stalnog kritiziranja čina žrtvovanja ~~kab i korišćenja vina itd.~~, javila se potreba kod sljedbenika šakta tanre da razviju jednu duhovnu filozofiju da bi dokazali ispravnost i efektivnost svog sistema.

Ova podjela u tantri također se razvila u dvije različite grane, od kojih je jedna prihvaćala žrtvovanje životinja, vino itd. a druga nastavila starije ~~nisi~~ ortodoksne običaje. To su bili šaive i šakte, štovaoci Šive i štovaoci Šakti.

Međutim, šaive koji su se okupljali oko Šive živjeli su strogim životom, koji nije bio propisan u prvobitnoj vedskoj ģantri. Oni su se također klonili žrtvovanja, vina, itd., koje je popularna tradicija šakta prihvaćala.

Dok su šaive razvile svoj sistem tanre oko koncepta Šive, šakte su nastavile svoj sistem ~~šakti~~ zasnovan na konceptu Šakti, živjeli životom komfora i luksuza kao i vedeški štovaoci, te slijedili put žrtvovanja, vina, itd. Tako se je glavna struja tanre podijelila u tri:

1. Profinjeno vedeško štovanje koje se i danas provodi širom Indije i koje sadrži yađne, rudri i druge oblike karma-kanda rituala.

2. Šaiva tantra, koja se sistematski razvila oko centralnog koncepta Gospoda Šive, sa strogosću kao temeljem, yogom kao naučanjem, odricanjem kao svojom politikom te samadhijem kao krajnjim ciljem. Štovalaca ovog kulta ima ~~šakti~~ među svim ograncima Hinduizma. Postoji 12 glavnih centara, pored mnogobrojnih drugih hramova, gdje se šaiva tantra provodi u obliku svakodnevne ceremonije.

3. Šakta tantra, koja je bila na neki način prvobitna vedeška tantra, kasnije se razvila u klasični sistem štovanja Šakti. Međutim, oni nisu prekinuli primitivnu tradiciju žrtvovanja, vina, ribe, meda, bračnih i van-bračnih odnosa i okultnih mantri. Postoje 64 glavna centra (šakti-pitha) pored mnogih drugih hramova gdje se šakti tantra provodi u obliku dnevnih a i povremenih ceremonija. Postoje također 64 tantrička teksta koja pripadaju ovoj struji.

Tantrička tradicija se opet dijeli na lijevu tantru i desnu tantru, ili wama tantru i dakšina tantru.

Kako je došlo do te podjele?

Čovjek ne može pripadati samo jednoj vjeri; na njega uvjek utječu misli iz susjedstva. Tako su i šakte i šaive koji su živjeli zajedno utjecali jedni na druge. Moglo bi biti da su čisti i profinjeni šakte također shvatiли veličinu, čistotu, plemenitost i sklad šaiva sistema čije su prominen-tne karakteristike bile: strogost, čistota, samadhi i yoga. Kao rezultat, oni su počeli štovati Šakti sa jednim duhom šaive, klonili su se mesa itd. te postali predstavnici desne tantre.

Drugim riječima, prvobitna tema tantričke sadhane bila je prihvaćena ali i modificirana (izmjenjena) zbog razvijenih odnosa sa drugim vjerama. Tako su šakte osjetili da mogu živjeti životom strogosti, čistote, itd. još uvjek slijedeći tradicionalni sistem štovanja. Oni su bili šakte u pravom smislu.

Ipak, bilo je drugih šakta koji nisu prihvatali gore spomenuti utjecaj i ostali apsolutno skeptični prema njemu. Oni su nastavili svoje uobičajene postupke i praksu te postali poznati kao lijevi, ili wama panthi.

A bilo je i šaiva koji su bili pod utjecajem vjerovanja i ponašanja šakta i koji su osjećali da je besmisleno podvrgavati se strogostima i yogskim vježbama kad je bilo tako lako doći do cilja putem žrtvovanja životinja, itd. Zato su spojili sistem štovanja devi (božice) sa svojim sistemom, jer su u tome nalazili ispunjenje emocija i ambicija. Budući da štovaoci Šive nisu smjeli provoditi žrtvovanja životinja itd., oni su prihvatali i štovanje Šakti te slijedili tradiciju šakta tantre.

To je historijski opis razvoja desne i lijeve tantra sadhane u društvenoj strukturi. Razvoj je bio spontan, iako ~~nekontroliran~~ je tokom vremena postao podložan organizaciji. Različita vjerovanja su se organizirala, ali je središnji cilj ostao isti; bilo je to buđenje nečeg

u čovjeku što je nepoznato, ali ne i nečuvano. Istina je da je moglo biti ljudi koji su se pridružili nekoj vjeri bez ikakvog duhovnog cilja, ali takvih je ljudi bilo relativno malo. Većina ljudi u Indiji prišla je ovim raznim tradicijama sa točno određenim ciljem buđenja uspavane energije i njenog uprezanja za postizanje viših ciljeva. S vremena na vrijeme svaki je sistem prolazio kroz promjene i prilagođenja u odnosu na ceremonije i prvobitne elemente štovanja. Dok je spominjanje žrtvovanja životinja itd. shvaćano doslovno u starijim tradicijama, u kasnijim je tradicijama to ~~preminulim~~ počelo označavati proces žrtvovanja životinje u čovjeku. Tako je došlo do re-interpretacije (novog tumačenja) u tantričkoj filozofiji.

Ovdje vino više nije označavalo ništa drugo do li amritu (nekter besmrtnosti - prim prev.) koja se interno proizvodi putem izvjesnih okultnih metoda.

A maithuna više nije označavala ništa slično seksualnom odnosu kako se to obično shvaća; ovdje je to označavalo jedan čin ili stanje jedinstva između individualne i kolektivne svijesti - āvatmana i Paramatmana. Tako se čitava slika mijenja.

Dalje, mantra nije označavala vedske mantre, ono što se čujno izgovara. Mantre su se počele shvaćati kao proces kontemplacije jednog okultnog (skrivenog) zvuka da bi se tako prekinuli lanci i spone koje nas vežu za niže stupnjeve svijesti. Krjen man označava proces kontemplacije. Korjen tra znači oslobođenje, izbavljenje, eliminaciju, otpuštanje i sl. Dakle, mantra je poprimala značenje procesa intoniranja određenih slogova na jedan određen način da bi se postiglo stapanje empirijskog (iskustvenog) postojanja sa transcendentalnim postojanjem.

A što je med? Svakako ne onaj iz košnice. To je srž života, to jest prana, koja je sve-prožimajuća esenca i substrat egzistencije.

Prema tome, čitava filozofija tanre prolazi kroz jedan proces sublimacije. Iako nećete naći nikakve promjene u mantri koja kaže: "Ja žrtvujem ovu životinju", ovdje je uvjek prisutan stav žrtvovanja životinjskog instinkta u ljudskoj svijesti. Ovdje Gospod Šiva postaje Pašupati, što znači "gospodar životinja". Dok štovalac intonira žrtvenu mantru, on postaje svjestan mogućnosti da ovlada i stavi pod kontrolu životinjsku svjesnost. Ovdje se ubijanje životinje ne shvaća doslovno nego kao proces prevazilaženja svjesnosti životinjskog života.

Kako ubiti životinju i kako prevazići nižu ~~svijest~~ svjesnost? Moguće je vinuti se visoko u duhovni život bez potiskivanja prirodnog života koji je čovjek razvio tokom evolucije. Za takvog čovjeka dolazi tantra kao čamac za spasavnje. Ona ne zahtjeva ni od koga da si uskraćuje prirodne zahtjeve života; treba ih produhoviti i tako iscrpsti samskare (karmičke posljedice, rezultate prošlih djelovanja - prim.prev.). Ako se ne možete odreći svojih starih navika, kao na primjer pića, nije važno, jednostavno nastavite s tim kao sastavni dio vašeg tantričkog štovanja.

Ljudi su uglavnom etički samo intelektualno. To stanje prevladava u svim dijelovima svijeta. Intelekt je zamgljen takozvanom etikom svijeta. A istovremeno svatko krši tu filozofiju. Veliki postotak stanovništva na zemlji neprekidno se upušta u ono što smatra ne-etičkim i nemoralnim, te prema tome svatko bez izuzetka pati od agonija koje je sam izmislio. Tu je izvor psiholoških i psihosomatskih oboljenja.

Tantra savjetuje slijedeće: zašto te stvari smatrati nemoralnim i ne-etičkim, i zašto ih ne prihvati i produhoviti? Kad znate da svi žive jednim određenim načinom života i uživaju u vinu, ženama, mesu i slično, od kakve je koristi tražiti od njih da se svega odreknu bilo iz straha od pakla ili da bi došli do raja? Sigurno je da ni strah od pakla ni

žudnja za rajem ne mogu prisiliti čovjeka da se odrekne životnih radosti i užitaka; štoviše, to samo stvara konflikte psihološke barijere u čovjekovoj ličnosti. Stvar je u tome kako da čovjek upotrebi ove i druge prirodne izraze individualne svijesti za postizanje višeg probuđenja. Upravo tantra šastra ima ~~mnogo~~ točno određene metode, tehnike i pravila za provođenje onih pet stavki, metode koje su nepoznate mnogim mističnim tradicijama u analima drevne i suvremene historije.

Profesionalni ~~časnik~~ instruktori etike i morala, samozvani propovjednici i sljedbenici ahimse neće nikad prihvatići ovo gledište tanre. Ali u potpunosti je dokazano da svaki čovjek, bez obzira kakvoj slabosti bio odan, ima jednaku ako ne i bolju priliku za razvoj duhovne moći ~~svjetlosti~~ u sebi.

Čovjekove slabosti morale bi postati dio njegovog duhovnog života i prakse. Ne samo tantrici već i svi oni obiteljski ljudi koji su uspjeli sa prirodnim izražajima života napokon su ih napustili i postali potpuno slobodni. Prema tome, ne treba tražiti od čovjeka da se odrekne svojih slabosti i zamrzi jedan dio svoje ličnosti, već radije da provodi u praksi tantričko štovanje i razvije se duhovno. Takav će čovjek proći kroz tantra sadhanu i prije ili kasnije naći se na putu yoge. To je ono što svatko želi.

Gospod Šiva objasnio je tantru Parvati. Razni elementi tantra šastre dobro su definirani. Tokom provođenja prakse dolazi do buđenja. Sasvim sigurno nema nikakvog govora o sticanju kvalifikacija za takvo buđenje.

Postoji velika sličnost između tantra šastre i yoga šastre; vidjet ćete da ~~mnogo~~ obje spominju asane, mudre, bandhe, čakre, i dharmu. Kriya yoga, kundalini yoga, hatha yoga, mantra yoga, dnana yoga su sve dijelovi tantra šastre. U 64 tanre postoji na stotine takvih metoda namjenjenih kako visoko razvijenima tako i nerazvijenim ljudima. Za

svaku tantru se može reći da je stvorena da bi odgovarala jednom ograničenom broju temperamenata.

Tantra sadhane nisu namjenjene onima koji su spoznali sebe. One su napisane za one kategorije ljudi kojih moraju živjeti uobičajenim životom, kojima prevladavaju instinkti i koji nisu u stanju da odbace te stvari.

Postoje napisane kao i nenapisane tantere. Napisanih ima 64, dok se nenupisane prenose usmeno kroz tradiciju i samo ~~tuđim~~ se daju onim učenicima u kojima guru nalazi beskonačno razumijevanje i još nekoliko jednostavnijih kvalifikacija. Čak i danas ima takvih učitelja u Indiji, učitelja koji su dobro potkovani u ovom usmenom sistemu tantere i koji neprekidno prenose to ~~mnogo~~ veliko znanje kroz svog učenika ili učenike. Ovaj usmeni sistem je snažniji, lakše prenosiv i dostupniji. Ali ~~ne~~ otkriti učitelje ovog tradicionalnog usmenog tantričkog sistema nije lako.

Tantra sadhana pruža svojim sljedbenicima jednu vrlo sistematsku, naučnu i psihološki formuliranu metodu štovanja puruše i ~~praktične~~ prakriti, u mikrokozmosu kao i u makrokozmosu. Puruša i prakriti ne razlikuju se od Šive i Šakti. Nije potrebno ponavljati da pojam Šive i Šakti predstavlja duhovne i fizičke energije, koje leže latentne u materiji kao i u svemiru.

Tantričko štovanje zapravo je jedna vrsta rituala u kojoj se prihvaćaju razni aspekti stvarnosti. Opće je vjerovanje da štovanje tih božanstava proizvodi veliku prijemljivost (receptivnost) te buđenje u psihičkom svijetu čovjeka i time štovalac dobiva obilje blagoslova. Ovdje je nauka mantri tako precizna i naučna da izaziva buđenje u psihičkim poljima. Zato je mantra Šastra temelj za tantra Šastru. Različita područja koja leže u nutarnjem prostoru u čovjeku uvećek su u rezonanciji sa vibracijama koje jedna

moćna mantra može stvoriti. Zato je mantra koja pripada tantričkoj tradiciji vrlo moćna mantra, koja može a i ne mora imati neko razumno značenje, ali koja je u stanju da prodre kroz razna stanja psihičke svijesti.

Metoda štovanja u tantri nije samo devocijska nego unaprijed isplanirana metoda i to toliko da štovalac mora ostati svijestan svih sitnih rituala na svakom koraku; dakle, ne može izvesti ~~xixxxxxxxxxxxxxxx~~ štovanje mehanički. Proces vođenja svjesnosti u potpunosti je definiran i ne možete uspjeti biti nesvjesni onoga što radite. Treba koristiti mantre, mudre, bhavanu i kriye tokom te prakse. Prema tome, ta metoda štovanja unosi jedno stanje profinjenosti u strukturu individualne svjesnosti.

Tantričko štovanje ne počinje u hramu, niti tamo završava. Ono počinje onog trenutka kad ustanete iz kreveta. Svaka akcija ~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ se od tog trenutka vodi po pravilima tantere. A u toku procesa štovanja svaki element tantere dovodi se u aktivno djelovanje. Na kraju štovanja aspirant meditira na Šivu ili Šakti.

Čak i ta meditacija je vođena. To nije meditacija kakvu većina ljudi vrši. To je u potpunosti upravljana meditacija te prema tome ~~xxx~~ tantrički sadhaka s većom lakoćom prevazilazi mentalne probleme. On ne mora misliti na idući korak pa se intelekt prirodno povlači. To je vrlo značajan događaj u duhovnom životu. Yogska svijest ne može se nikako izvući iz intelektualnih zahvata. Samo guru i tantra mogu pomoći čovjeku da se izvuče iz tog intelektualnog stiska.

Čitav plan meditacije pomaže čovjeku da satima provodi meditaciju. Aspirant ne može nastaviti svoju meditaciju nekoliko sati neprekidno samo ako ~~xxx~~ koristi intelekt i misaoni proces. Dok tantričko štovanje vodi individualnu svjesnost u dublje sfere, puranička metoda ga samo inspirira

za ~~nešto~~ meditiranje ali mu ne pruža vođstvo koje bi usmjerilo svjesnost da djeluje ~~nešto~~ u višim područjima. Kad meditirate na jedno određeno božanstvo potreban vam je plan koji individualna svjesnost može slijediti a da u to nije uključen nikakav intelektualni proces.

A yantra i mantre su tako skrojene da su u stanju stvoriti jednu sliku i pobuditi jedno kretanje u psihičkim poljima. Ovi elementi tantere vode svjesnost u razne nivoje svijesti.

Mnogo toga bilo je rečeno o potrebi jednog gurua na putu yoge. Na putu tantra sadhane (tantričke prakse) guru je prvi i neizostavan element. Izbor guru-a je prva i najvažnija stavka u tantra sadhani. U tantra šastri postoje rasprave o ženskom guru-u, o porodičnom guru-u i drugim guru-ima. Žena-guru smatra se vrlo moćnom. Gdje god postoji običaj tradicionalne tantričke inicijacije, majka postaje guru-inicijator. Taj tradicionalni čin inicijacije vrlo je popularan u izvjesnim dijelovima Bihara, gdje majka postaje tradicionalni guru.

Za ispunjenje tantričkog štovanja treba tražiti inicijaciju od jedne žene-guru-a (bhairavi); inicijacija u tantru (uvodenje u tantru) od strane jedne bhairavi predstavlja vrlo moćnu inicijaciju.

Međutim, još uvek imamo problem. Izbor guru-a za ~~tantričku inicijaciju je zaista težak posao, zbog jednostavnog razloga što se takvi guru-i uopće ne otkrivaju javnosti.~~ Prema tome inicijacija u tantri ovisi ~~nešto~~ o guru-u, dok se učenik ~~nešto~~ mora samo pripremati. Kad guru ~~nešto~~ osjeća da je učenik spremna, on ga inicira (uvodi) u tantričke tradicije. Budući da stvari stoje tako, problem nalaženja pravog guru-a ne bi se uopće ~~nešto~~ smio pojaviti.

Ako je tantrički guru sannyasin (onaj koji je odbacio vezanost za svjetovni život - prim.prev.) utolikor bolje, ali

i guru kućedomačin zadovoljava potrebu. Ono što se traži od tantričkog guru-a je da živi životom prosječnog čovjeka. Sve druge kvalifikacije guru-a nisu bitne izuzev što on mora biti vješt u svojoj umjetnosti i nikad ne bi smio koristiti moći u zle svrhe.

Iako oženjeni kućedomačin ima autoritet da predaje znanje, to ipak ne znači da čovjek može postati guru jednostavno ~~nešto~~ zato što je kućedomačin. Budući da je kućedomačin prihvaćen kao odgovoran član društva i ima veće razumijevanje prosječnog čovjeka, dozvoljava mu se da djeluje kao guru pod uslovom da on poznaje tu nauku.

U Indiji, Brahmimi koji poznaju tu umjetnost i daju inicijaciju žive jednostavno životom prosječnih kućedomačina. Ali treba upamtiti da je bračni život jednog Hindusa i jednog Brahmina, a još više jednog produhovljenog Hindu Brahmina, uzvišen, dičan, dobro isplaniran i samo-obuzdan. Postoji ogromna razlika u idealima, stavovima, postupcima i rezultatima bračnog života jednog Hindusa prema bračnom životu jednog prosječnog zapadnjaka.

Čak i ako je takav guru oženio dvije žene, to nije krivo. Hinduističke šastre odobravaju takve brakove u izuzetnim slučajevima kada je u pitanju potomstvo. Ali takav guru se potpuno predaje provođenju tantra sadhane dok mu se učenici brinu za njegove materijalne potrebe.

~~Ponekad se crtaju vrlo odvratne slike tantričara sa ljudskom lobanjom i slično, i to kako sjedi na groblju bez odjeće sa pijanim ženama. Vidite, ~~da~~ ništa od toga se nikad ne događa u tantričkom štovanju. Ustvari, tantra je daleko od toga. Gore spomenuta ružna slika ~~nije~~ ne dobiva nikakvo odobrenje od tantra šastre.~~

Ni čarobnjaštvo ne treba miješati sa tantričkim sistemima, iako praktikant ~~može~~ tanre može razviti izvjesne moći. Budući da su groblja i pokapališta, usamljene šume

i vrijeme oko ponoći pogodni za tihu i neprekinutu meditaciju, zato što su ta mesta u to doba sasvim mirna i tiha, tantra Šastra ~~šek~~ preporuča takva mesta za štovanje i meditaciju. Kada um dobije jednu atmosferu, tada mentalne tendencije postaju mnogo tiše. U dubljim stanjima meditacije kad svjesni um gubi svoj zahvat nad autonomnim sistemom, javlja se urođeni strah i nastaje eksplozija psihičkog sadržaja u obliku kolektivnog ~~nesvijesti~~ nesvjesnog. Baš kao što razne situacije u životu mogu stimulirati nižu psihu u pojedincu, tako i samotna, tiha i misteriozna atmosfera groblja ili pokapališta može razviti mistične i okultne sadržaje čovjekove dublje ličnosti.

Nema ~~makijev~~ na svijetu boljeg mesta za meditaciju nego što je to pokapalište, gdje um kao cjelina razvija ~~svijest~~ svjesnost o prolaznosti života, o besmislenim naporima, svjesnost o smrti te mnoge druge vrijedne spoznaje.

¶ Ponekad aspirant koristi vino da bi eliminirao prvu fazu straha. Ali to je ceremonija koja ima za cilj da stimulira um i mozak da bi čovjek bio u stanju zaroniti duboko u sebe.

Kada provodite štovanje na groblju ili pokapalištu, to nije sve. Morate vježbati čitavu inicijaciju u tom uzvišenom mentalnom stanju nekoliko sati neprekidno i nastojati razlučiti (razdvojiti) psihu od materije u različitim fazama svjesnosti. Kad svijest aspiranta zaroni duboko u razne ~~slejeve individualne svijesti, mora prevazići strah,~~ razne oblike, slike, šizofreniju, te se napokon učvrstiti u stanju smirenosti.

Kad se silno kolektivno nesvjesno manifestira (pojavi), ego je odvojen od materije i ~~šek~~ suočava se sa čitavom stvari licem u lice baš kao u stvarnosti. S tim završava jedna faza sadhane.

Korišćenje vina, sjedenje na groblju i postavljanje

ljudske lubanje neće ~~ni~~ čovjeka učiniti ~~jednog~~ siddhom (mudracem), ali mu te stvari mogu koristiti za duhovno napredovanje.

Zajednički život, bračni ili van-bračni, nije bitni dio tanre; možete provoditi tantru sa svojom ženom, ako je imate, ili sa nekim drugim partnerom ako je nemate, ili pak bez ikoga ako ste brahmačarin. Za Hinduse brak je dharma (dužnost, zakon, harmonija, svojstvo prirode) baš kao što je brahmačarya veliko dostignuće. Dok oženjeni kućedomačin ispunjava jednu veliku dharmu, brahmačarin postiže jedno više stanje egzistencije.

Bračno spajanje nije ne-sveto (bogohulno), a ipak bocka i tišti savjest; kako onda može čovjek vježbati tantru kad obje stvari treba raditi noću? Kako da čovjek prevaziđe osjećaj krivnje i nervozu zbog užbuđenja? To je razlog zbog čega će praktikant tanre morati da produhovi bračni čin i učini ga dijelom ~~ne~~ svog tantričkog štovanja tako da se oslobodi od emocionalnih popratnih pojava tog čina. Mudri ljudi uključili su i sam bračni čin u sistem tanre da bi izbjegli kompleks krivnje, životinjsku nervozu, psihološke posljedice, zaboravljanje duhovnog cilja, i napokon da bi uspostavili jednu čvršću vezu jedinstva između muža i žene na psihološkom, društvenom i duhovnom polju. Zbog toga maithuna nije izvan tanre nego je uključena u nju. Budući da to otvara određene dijelove stražnje hipofize i otklanja toksine koji se skupljaju u seksualnim organima i drugdje, to se ne bi smjelo smatrati ne-duhovnim niti bilo šta takvoga. Čovjek treba steći jedno drukčije razumijevanje vjerovanja i istine.

Tantrička praksa provodi se u različita vremena. Noću, rano ujutro, kod kuće, na groblju, sa suprugom, sa drugim partnerima, ili sa bilo kim. Sve ovisi o evoluciji praktikanta. Dok se od početnika može tražiti da provodi štovanje noću sa svojom ženom, kasnije će možda on i njegova žena ~~vezati~~ morati provoditi čitavu stvar individualno i

živjeti životom spontane brahmačarye.

Brahmačarya se ne odbacuje tantrom; naprotiv, ona se propisuje i naređuje u tantri, ali ne brzo. To dolazi postepeno.

Kad se čovjek učvrstio u spontanoj brahmačariji, tada mu se dozvoljava da provodi štovanje na grobljima ili sličnim mjestima. Zatim mu se dopušta da vježba u jutarnjim ~~satima~~ satima kada u atmosferi i u umu vlada absolutni mir. Ovdje muž i žena moraju provoditi štovanje individualno.

Tantričko štovanje na grobljima (masan sadhana) propisano je i za žene. To nije zajedničko štovanje u društvu muža ili žene; treba ga provoditi pojedinačno.

Jutarnje štovanje propisano je i za muža i za ženu ali moraju ga provoditi individualno.

Uvodno štovanje za muža i ženu, guru-a i učenika, muške i ženske partnerne, propisuje se za oboje i trebaju ga obaviti zajedno.

~~Dakle~~, tantrik nije netko sa odvratnim licem, prljavog ~~izgleda~~, obučen u tamno crvenu odjeću, ~~muški~~ zakrvavljenih očiju i zastrašujuće ličnosti. Samo neuki ljudi imaju u glavi takvu sliku.

Pravi tantrik je svetačka osoba. Te su yogiji koji provode yogu na jedan različit način s ciljem razvijanja one duhovne moći koja je skrivena slojevima i slojevima ega (ličnosti). Njihov put je mnogo lakši put, koji većina nas može slijediti.

Tantrički sistem je bio krivo shvaćen, zloupotrebljavan i napadan jer su krivo obavješteni ljudi stekli nejasnu i lažnu sliku tantrika, a varalice iskorištavaju svoju vlastitu definiciju tanre.

Kad bismo vam mogli reći detalje tantričkog štovanja, definiciju božanstava, nauku mantri, psihičku moć bića mantere i njenu upotrebu, metode meditacije, mjesto, vrijeme i partnere (su-učesnike) u štovanju, tada biste odmah shvatili da je tantrička sadhana tako moćna da ne samo da se ~~ne~~ lutajući um može dovesti pod kontrolu, već se i viši elementi svijesti mogu ovladati, i to od strane bilo kog čovjeka.

Šiva i Šakti imaju ne samo kolektivno nego i individualno postojanje. Oni predstavljaju najvišu svjesnost u svakom biću. Potpuna manifestacija Šive i Šakti kod yogija se naziva samadhi, dok vaišnave to nazivaju: Višnu daršan.

Šiva je neograničena svjesnost u svakom biću a Šakti je materija, koja zadržava i manifestira spomenutu svjesnost. Šakti rukovodi sa tri gune (tj. tamas, rađas i sattva = inercija, aktivnost i ravnoteža – prim. prev.), tako da individualna svjesnost djeluje. Šakti je također maya i avidye (iluzija i neznanje – prim. prev.). Kad štovalac želi steći naklonost Šakti, on ~~ne~~ zapravo napreduje putem pratyahare, to jest povlačenja od čulne svjesnosti. Proces smirivanja i zaustavljanja (prestanka) modifikacija individualne svijesti potpun je i završen kad se otkrije svjesnost Šakti.

Stanje više svijesti, kako to postavlja yogi, lako se stiče procesom štovanja Šakti. Čitava tantra sadhana je prema tome proces spoznaje najvišeg u čovjeku. Dok drugi putevi nisu prirodni praktikantu i zahtjevaju od njega strogost, suzdržavanje i slično, ova tantra sadhana je najlakša jer ne traži od čovjeka da se odrekne onog što je prirodno nego ga vodi do toga da sublimira (procisti, oplemeni) čak i najniže porive u životu i izrazi ono što je potpuno beznačajno.

Vedanta je uzvišena filozofija ali čisto intelektualna. A čak je i praksa đnana yoge negativna, pesimistička, egoistička i čisto mentalna.

Rađa yoga je potpun sistem ali sadrži mnogo nemogućih zahtjeva za prosječnog čovjeka, do te mjere da je to proizvelo mnoge introvertirane, neurotične i inhibirane ličnosti. Iako je ovaj ~~put~~ put neusporediv sa bilo kojim drugim, fali mu razumijevanja.

Bhakti yoga je najlakši put, ali problem je u tome što nema sistematskog kalupa (zacrtanog plana) nutarnje evolucije i ispunjen je nemogućim konceptima etike, morala, čistote, ortodoksnosti i nepopravljivom arogancijom (ohološću, nadutošću).

Ali cijelokupna tantra sadhana je gladak put za svakog. Tu se ne propisuje nikakva lista zabrana. Postoje vježbe za svakog čovjeka, na različitim stupnjevima evolucije. Bilo da ste vegetarianac ili ne-vegetarianac, brahmačarin ili običan čovjek, bilo da ste visokog roda ili samo jednostavan čovjek, bilo da ste za mokšu (oslobodenje) ili za siddhije (moći), bilo da ste sebični ili nesebični, tantra šastra će vam dati put koji je ~~ista~~ upravo za vas.

Čak i sannyasini mogu provoditi tantra sadhanu i razviti visoke moći te ih koristiti za dobro čovječanstva. Mahanirvana Tantra je tantra za sannyasine, brahmačarine i pustinjake.

Još uvjek ima hiljade loše obavještenih ljudi koji misle da tantrička inicijacija i praksa obavezno zahtjevaju onih pet elemenata. ~~xxxjxMjxxMjxxMjxxMjxxMjxx~~ Njima se poručuje da je tantra šastra i za njih također. Svi oni koji nisu uspjeli u svojoj sadhani čak ni nakon što su prošle godine trebali bi prihvatići tantrički put spoznaje. U kali yugi, kad umovi ljudi više nisu čisti, kad su navike degenerirale, strasti se razbuktale, vjera u Boga postala samo običaj a život se sasvim promijenio, tantra je zaista put za duše koje teže ka duhovnom, kako na istoku tako i na zapadu.

Y A N T R E

Ovdje dajemo neke od najpoznatijih i najmoćnijih tantričkih yantri, mističnih dijagrama koji, kad se na njih pravilno ~~misli~~ koncentrira ili meditira ili na njima provodi trataka (neprekidno promatranje – prim. prev.), pružaju i bhukti i mukti (užitak i oslobođenje). Dali smo ime yantra, mantru, kao i njeno glavno božanstvo. Mantra, yantra i devata predstavljaju srž tantra yoge.

SRI TRIPURA SUNDARI DHYANAM

Balarkkarmandalabhasam čaturbbahantriločhanam,
Pašankušašaranšćapandharayantim Šivambhađe.

Ona zrači kao aura oko izlazećeg sunca. Ona ima tri oka i četiri ruke. Ona drži pašu (okov ropstva, vezanosti), ankušu (kuku), luk i ~~štivnjak~~ strijelu. Meditiram na tebe koja si oblik Šive.

Yantras

SHREE YANTRA

Hereunder we give you some of the best known and powerful tantric yantras, the mystic diagrams which, when properly concentrated and meditated on or trataka practiced thereon, bestow both bhukti and mukti (enjoyment and liberation). We have given the name of the yantra, the mantra, and the presiding deity thereof. Mantra, yantra, and devata are the essence of tantra yoga.

SRI TRIPURA SUNDARI DHYĀNAM

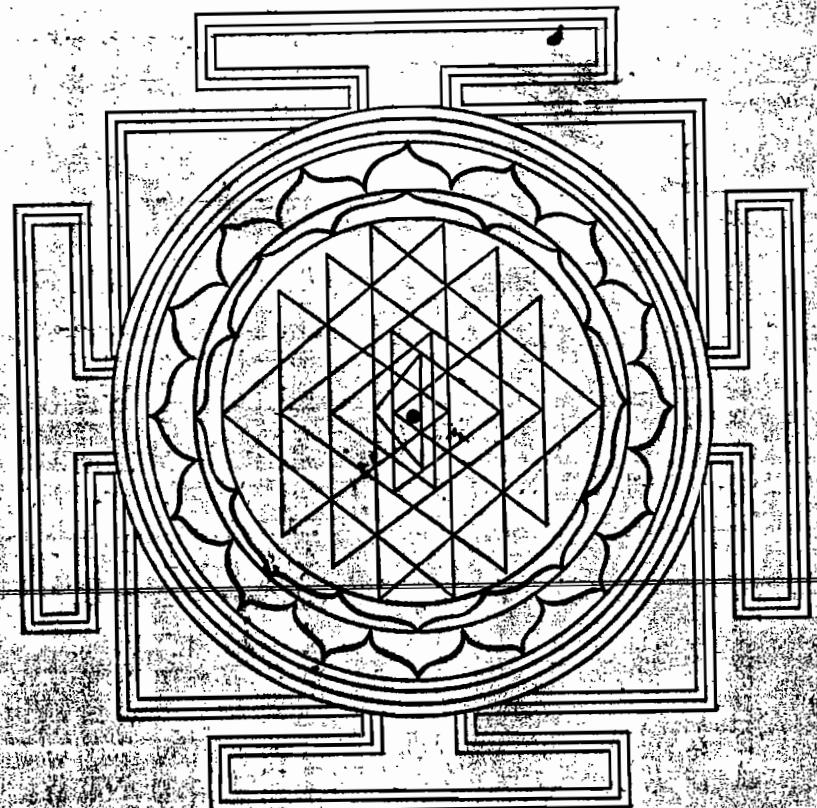
बात्ताकंमण्डलाभासां चतुर्बाहिनीन्द्रियोचनाम् ॥
पाशाङ्कुशशशरारक्षापत्वा रथन्ते ॥ शिवाम्भजे ॥

Bilārkkarmanḍalabhāsām chaturbbhāhāntrilochanām,
Pashankushashasharānschāpandhārayantim Shivāmbhaie.

She radiates like the aura surrounding the rising sun. She has three eyes and four hands. She holds the pasha (noose of bondage), ankusha (hook), bow and arrow. I meditate on you who is the form of Shiva.

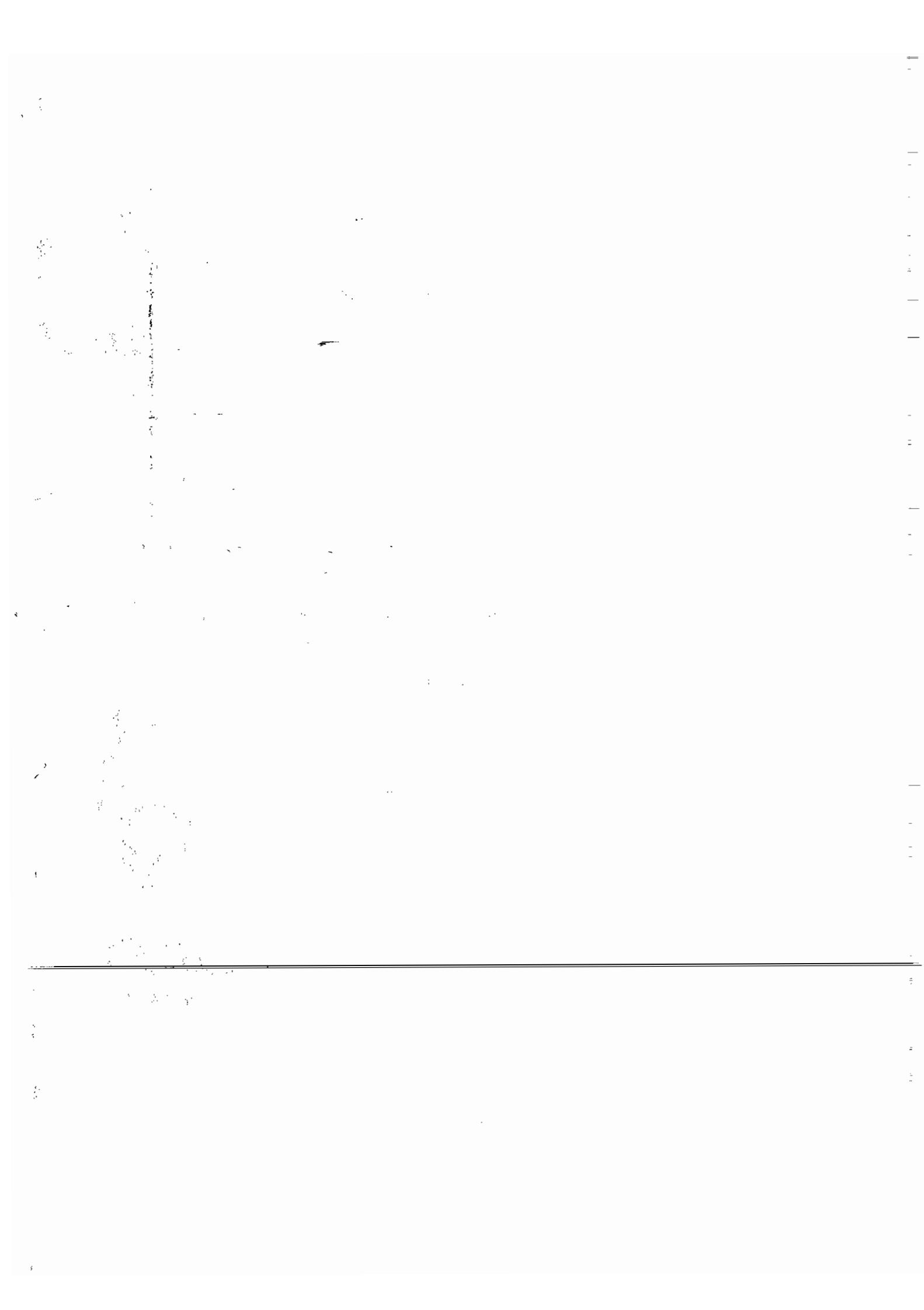
Mantra: हों कर्णेत्र हों सूक्ष्म हों मात्र हों

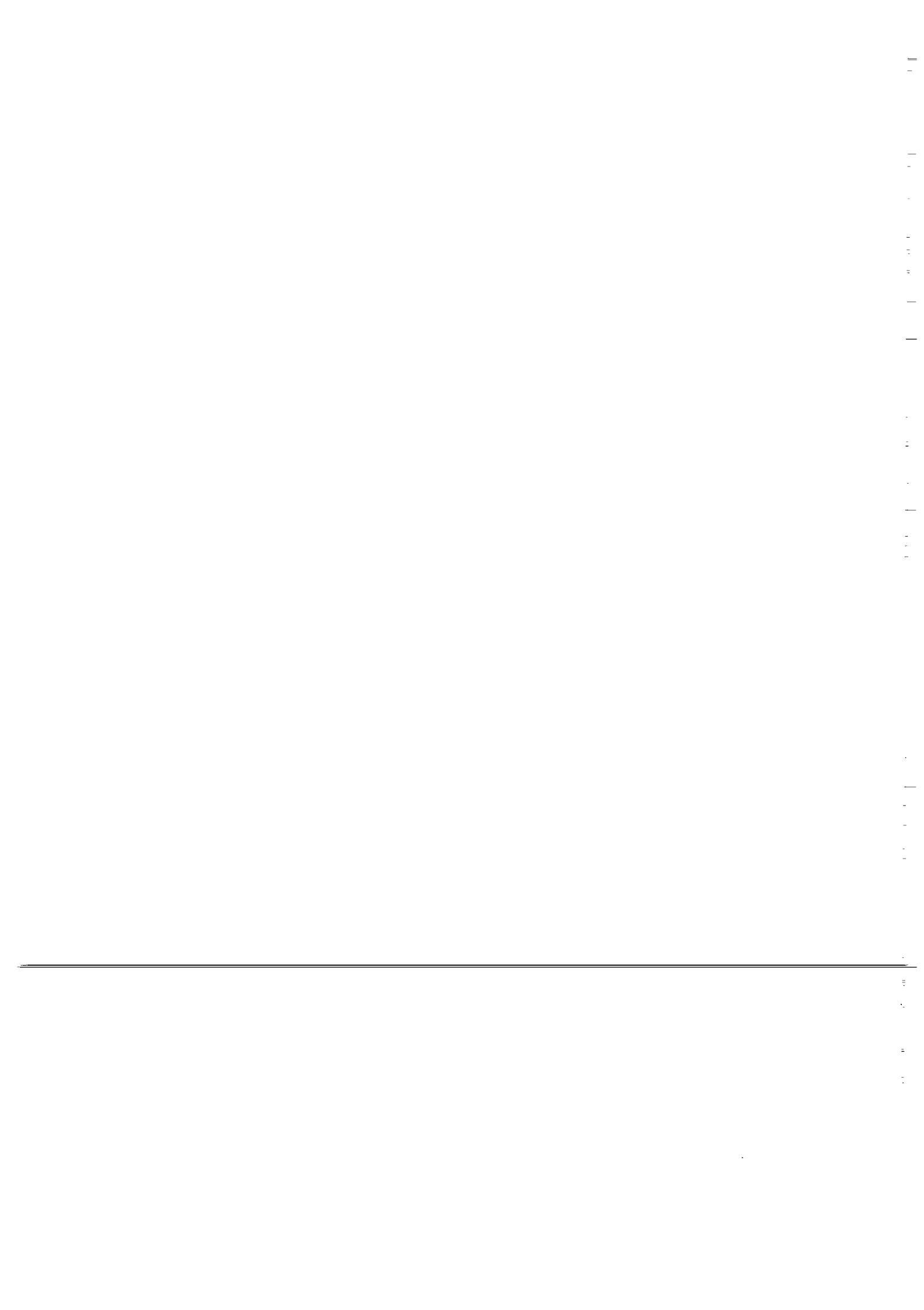
HRIM KAEILA Hrim HASA KAHLA Hrim SAKALA Hrim

ŠIVA DHYANAM

On je izvan i iznad svih klice stvaranja. On raspršuje strah od svemira. On ima pet glava, svaka sa tri oka. On sjedi u padmasani (poziciji lotosa) na tigrovoj koži. Svi se bogovi mole njemu koji izvodi vara mudru (raspršivanje straha) i abhaya mudru (dijeljenje blagoslova i dobročinstava). U svojoj drugoj ruci on drži sjekiru i jelena. Uvijek je dobro raspoložen, veseo i umiljat. Meditiram na oblik Šive, čije je tijelo kao srebrna planina a glava kao rastući mjesec.

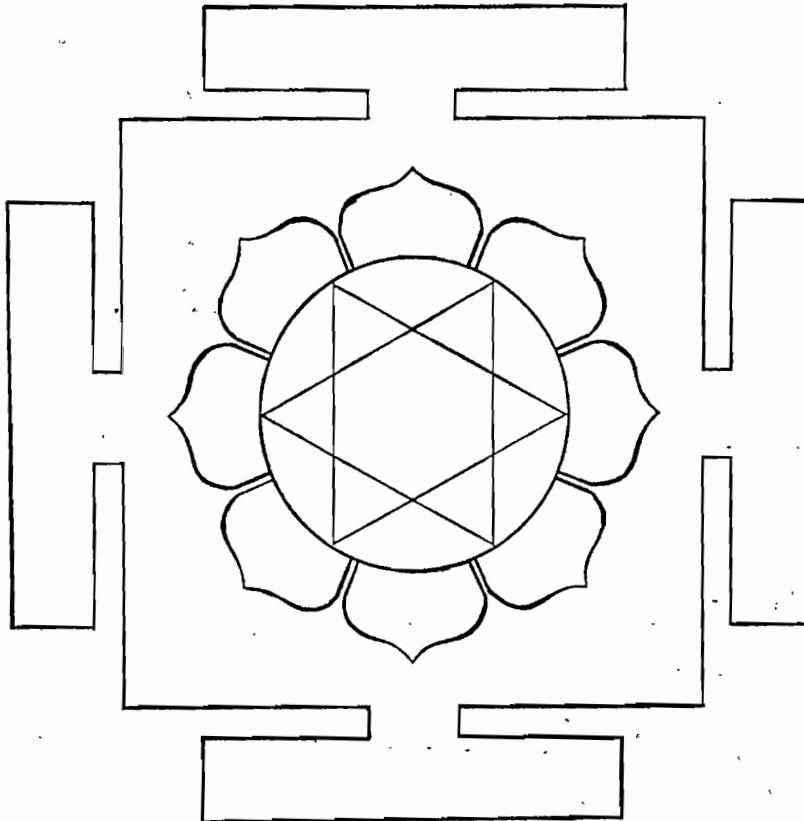
SHIVA DHYĀNAM

व्योदित्यमहेशं जगतगिरिनिभृत्वारुचन्द्रावतसि
रत्नाकलपोज्जवलंगपरशुभूमगवरभीतिहस्तम्प्रसन्नम् ॥
पूचासीनं समन्तालत्तुतमस्मरणं व्याख्यकृत्वसानं
विश्वाद्यैविशब्दीजविलभयहरम्पञ्चवत्वन्त्वेत्वम् ॥॥॥

Dhyānnyamaheshamprajatagirinibhañchāruchandrāvatasam
Ratnākalpojvalāṅgamparashumrigavarābhītihastamprasannap
Padmāśinaprasannatāstutamaramaragaṇairyyāghrakritimvasānap
Vishvādyāpi vishvabijannikhilabhayaḥarāpi
pañchavaktrantrinetram.

He is beyond the seed of creation. He dispels fear of the universe. He has five heads, each of which has three eyes. He sits in padmasana (the lotus pose) on a tiger skin. All the gods pray to him who performs the vara mudra (dispelling of fear) and abhaya mudra (granting of boons). In his other hands he holds an axe and a deer. He is always cheerful and graceful. I meditate on the form of Shiva, whose body is like the silver mountain and on whose head is the crescent moon.

SHIVA YANTRA

Mantra:

ॐ नमः शिवाय

OM NAMAH SHIVĀYA

U nastavku, slijedi jedan
niz citata koji se bave direktnije
samim pitanjem ljubavi i sekса,
~~izpressočenje~~ i koji nisu izvučeni
direktno iz čiste tanre (~~izkušnja~~
(o kojoj je do sada bilo riječi),
ali se mogu uklopiti u tantru, kao
što je to bilo spomenuto.

O životu u gradu

S. Yesudian i E. Haich
"Rađa yoga" str. 47, 48

Naravno da čovjek koji se
povuče od buke ovog svijeta
i posveti čitav svoj život

Rađa yogi ima mnogo veće šanse da postigne svoj cilj brže
~~negda~~ od onog tko provodi svoje vježbe u sred grozničavog,
pulsirajućeg gradskog života. S druge strane, naš je
napredak rukovođen zakonima uma. Ljudi koji žive u gradu
također mogu postići cilj ako je njihova želja za slobodom
i srećom dovoljno jaka. Bilo bi beskorisno povući se u
neku usamljenu špilju u Himalayama da bismo tamo vježbali
ako sa sobom ponesemo i svu našu sebičnost, i našu žudnju
za radostima materijalnog svijeta. To bi bila mnogo veća
prepreka napretku nego što su to teške vanjske okolnosti.
Oni koji više nisu vezani ni za kakve vanjske stvari mogu
postići stanje ~~nečistog~~ blagoslovljenog prosvjetljenja
u sred prometnog grada, u iznajmljenom stanu, okruženi
modernim namještajem, usred buke iz susjedstva i muziku
porodičnog radio-aparata, baš kao da su sami u dubinama
neke šume. Ovo treba naglasiti jer mnogi ljudi vjeruju
da je gradski život prepreka. One koji to vjeruju sputava
upravo to vjerovanje a ne sam gradski život.

LJUBAV I SENS

Elisabeth Haich i Selvarajan Yesudian
In knjizi: Raja Yoga, str. 46.47

Oni koji su nasreli sa život potpanog susdržavanja i koji su spremni da tako live mogu se načiniti da sveju seksualnu snagu umajere u više nervne centra, beskorisno je da pokušavaju prisiliti se na susdržani život. Kolje su se osjećajem na smje se potiskivati, jer to može prenarediti velikim steta. Treba je transmigrirati, tijednim zapadnjadske psihologije: sublimirati. Moramo živjeti čistim životom, koliko je to moguće. S druge strane, ako nam susdržavanje uarekuje stalni nemir, te sile treba skrenuti i usmjeriti u jedan umjereni seksualni život. Više srednjevjekovnih mističara živjeli su običajim porodičnim životom i također su postigli cilj.

Vatno je da uspijemo svjezano voditi naše misli i osjećaje prema duhovnim stvarima; da odbijemo da se u mislima bavimo erotičnim idejama. Tada će tijelo ali jediti naču svijest. Tijelo neće vudi svijest prema dolje i neće narušavati nač mir erotičnim željama. To ne smodi da moramo jednostavno potisnuti te želje primitivnim aktom volje. To, nedutin, smodi da moramo istrenirati um i tijelo do onog stupnja kada se erotidne želje više ne javljaju. Jer, sensualnosti se leži u načelu tijela, niti u čulima. Vatno u načim mislima. Kada naučimo kontroliратi misljenje, tijelo će se pokrovavati u svemu!

SWAMI VIVEKANANDA
/RAJA YOGA/

Yogi nam pokazuje da je islas is iluzije /Maya/ putem iskustva. Morate stići sve to iskustvo, ali obavite to brzo. Stavili smo se u ovu mrežu i moramo is nje isći. Sami smo se ulovili u stupicu, i sada moramo raditi da biamo se oslobođili. Dakle, steknite to iskustvo mučeva i fena, i prijatelja, i sitnih ljubavi; proći čete kroz njih bez opasnosti ako nikad ne zaboravite što vi stvarno jeste. Nikad ne zaboravite da je ovo samo trenutno stanje, i da moramo proći kroz njega. Iskustvo je jedini veliki učitelj - iskustvo užitka i bola - ali to je samo iskustvo. Ono vodi, korak po korak do onog stanja kada sve stvari postaju malene, a Purusha tako velika da čitav svemir izgleda kao kap u oceanu i gubi se u svejaj beznađajnosti. Moramo proći kroz razna iskustva, ali nikad nemojmo zaboraviti ideal.

... Sano odustajanjem od ovog svijeta dolazi drugi; nikad nikad prianjanjem us ovaj. Nikad još nije bilo velike duše koja nije morala odbaciti čulna zadovoljstva i užitke da bi došla do svoje veličine.

I.K.TAINKI
/UVID U PSIHOLOGIJI YOGE/

Ako kažete nekoj osobi da napusti sve te ljubavi jer su one lične i sasnovane na prianjanju, ona će se abunuti i biti skoro u cijelu pred budućim životom bez ljubavi, makar bila ona i lična. Zato će ona ili ignorirati vaš savjet, ili činiti slabe pokušaje u tom smjeru. Zašto ne postaviti pred nju jedan pozitivan cilj prema kojem može raditi, i reći joj da usmjeri sve svoje napore potrebnou i nadahnutoj zadaci razvijanja odanosti i predanosti najvišem idealu. Kad uspijemo razviti ovu višu ljubav, sve manje ljubavi će se na prirodan način stopiti u njoj i sauzeti mjesto koje im pripada.

... Kada sunce bočanska ljubavi zasiće u arcu učenika, sve manja svijetla će automatski i prirodno biti apsorbirana u svjetlu tog sunca. S druge strane, ako ugasiće ova svijetla prije nego se je sunce pojavilo, baceno će u tmalu života bez ljubavi. U stvari, kad se javi bočanska ljubav u načinu arcu, volimo svakog daleko više i stvarnije nego u načim čisto ličnim /osobnim/ odnosima. To je pravo bratstvo.

LJUBAV I SEKS

Gina Germinara
("The World Within")

Nije seks griješ, baš kao što ni atomska energija ili elektricitet nisu ništa loše. Ono što određuje da li je nešto dobro ili zlo je način na koji se bilo koji princip ili bilo koja sila koristi.

... ...

Napokon dolazimo do spoznaje da je u stvari upravo ljubav koren svih vrlina. Ali tu se radi o duhovnoj ljubavi: ljubavi za dobrobit svih drugih živih bića čiji nas stanični oblici opskrbljuju ~~za~~ tijelom koje koristimo; ljubav prema velikoj Kreativnoj Energiji i Ljepoti koju zovemo Bogom. A seks je zla stvar jedino kad ide protiv ovakve ljubavi.

... ...

Život je veoma nalik na školu za glumce: upravitelj škole želi da svaki učenik bude tako fleksibilan i tako kompletan da može podjednako dobro igrati sve uloge, i u tu svrhu on zadaje svakome različite uloge, bez obzira na njegove prirodne sklonosti. Jeste li since bili odlični u ulozi Kir-Janje? U redu, onda sutra morate pođeti učiti ulogu sluge Jerneja. Jeste li bili odlični u ulozi muškarca u prošlom životu? U redu, onda u idućem životu morate naučiti biti žena.

... ...

Mnogi slučajevi u Gayce-evoj (čitaj: Kejsijegoj) arhivi ukazuju na to da nedavna promjena spola može imati za posljedičnu psihološku neprilagodenost. To jest, osoba koja je upravo postala ženom, nakon niza života kao muškarac, može vrlo lako imati tako izražene muškarачke sklonosti da joj je teško, ako ne i nemoguće, djelevati onako kako bi žena trebala djelevati, fizički, psihološki i društveno. Homoseksualnost može nastati iz toga.

o o o

Spolni odnos između ekologa* je iskustvo koje obogaćuje. Nijedan od rituala posjedovanja nije uključen. Nijedan od partnera ne postavlja zahtjeve drugome. Ni jedan nema unaprijed stvoreno mišljenje o tome kako bi se drugi morao ponašati. Svaki je izvor neprekidne fascinacije drugome, jer dubina jednog ekologa nema kraja. Ima stalnih iznenadenja, inventivnosti, spontanosti. Postoji duboki osjećaj ženstvenosti i muškosti, ali bez obrambenosti koju bi takovi koncepti mogli implicirati. Oni se radeju i prihvataju da su različiti i da se u njihovom sjedinjavanju stvara nešto veliko. Osjeća se jedno "popuštanje" i obzimost koju oni imaju jedno prema drugome, duboki osjećaj da se u djela tog divnog bića ne smije dirati. Postoji ponos u ženstvenosti, u njenim aspektima mekoća, zavodljivost, popuštanja i obnavljanja. Postoji ponos u muškosti u darovima vizija, izazovnosti, izgradenosti, dostignuću i vodstvu.

Nema nikakvog osjećaja dominacije u njihovom odnosu. Svaki igra ulogu koja mu je namjenjena u životu i svaki osjeća da je ta uloga podjednako važna. Ali muškarac je taj koji vodi, koji dominira, a žena se pokorava, popušta. Oboje osjećaju da je to priroda stvari i da bi svako drukčije sređivanje bilo izobličenje prirodnog.

Seksualni život takvih ljudi je pun do vrha, ali nema prisile da to baš tako mora biti. Oni jednostavno prihvataju orgazam kao prirodni fenomen života i do njegu dolazi sasvim spontano, kako to vrijeme i prilika dopuštaju. Bez ikakvih rituala. Bez ikakvog posebno određenog mjesta za to. Vrijeme ne utječe, i nikakvi se dnevni redovi ne pripremaju. Ni jedan od partnera ne očekuje niti zahtjeva seks od drugoga - to se jednostavno dogodi kad se dogodi. Nema omiljenih načina vođenja ljubavi. Nema navika; nikad nije dosadno. Predigra u ljubav je puna inventivnosti i nove radosti se otkrivaju. Oboje se u potpunosti prepustaju orgazmu, stopljeni u jedno snagom jedne sile koja je veća od njih.

Citat iz:

"The Greatest Power in the Universe"

* Misli se na naturne ekologe, ekologe naturnih svjetova, koji nastoje postići shlad i distaći u sebi, u svojoj naturnoj prirodi.

U.S. Anderson

